

המחלקה לארכיטקטורה

ע"ש ג'ק ד' ויילר

ראש המחלקה: אדר' יובל יסקי

רכזת בכירה: שרה כהן

עוזרת רכזת מנהלית: נעמה תדהר

רכזת ויועצת אקדמית: אדר' שירה שפרכר

רכזת חילופי סטודנטים: ד"ר אדר' ענת דוד ארטמן

רכז פרויקטים: אדר' גינת עידו

אחראי סדנאות/ יבגני לומלינסקי

אחראי תחזוקה/ נאדר אבו אלהווא

איש משק/ עלי עוויסאת/ אחמד זחאיקה

טלפון: 02-6253121

פקס: 02-6253122

arch@bezalel.ac.il

abnraopk@post.bezalel.ac.il

אדר' אבנר אופק

אדר' הנרי אורבך

erezella@post.bezalel.ac.il

אדר' ארז אלה

oreneldar@gmail.com

אדר' אורן אלדר

netanelel@post.bezalel.ac.il

אדר' נתנאל אלפסי

noappel@gmail.com

אדר' נעה אפל

zbiaprt@post.bezalel.ac.il

פרופ' אדר' צבי אפרת

talerez@post.bezalel.ac.il

טל ארז

bodek@post.bezalel.ac.il

אדר' מוטי בודק

ytav.bo@post.bezalel.ac.il

אדר' ייטב בوسی

alonbnn@post.bezalel.ac.il

אדר' אלון בן-נון

aspbnzb@post.bezalel.ac.il

אסף בן-צבי

ioblbr@post.bezalel.ac.il

אדר' יובל בר

tmrbrgr@post.bezalel.ac.il

ד"ר תמר ברגר

liat.brix@bezalel.ac.il

אדר' ליאת בריקס אתגר

ihsagotm@post.bezalel.ac.il

אדר' יהושע גוטמן

rbkhgotm@post.bezalel.ac.il

אדר' רבקה גוטמן

saarglevi@post.bezalel.ac.il

אדר' סער ג'הרן-לוי

erezgs@post.bezalel.ac.il

ד"ר אדר' ארז גולני סולומון

iginat@post.harvard.edu

אדר' עידו גינת

srhgnzl@post.bezalel.ac.il

אדר' שרה גנזל

smoalgro@post.bezalel.ac.il

אדר' שמואל גרוואג

rngros@post.bezalel.ac.il

אדר' רן גרוס

antdoda@post.bezalel.ac.il

ד"ר אדר' ענת דוד-ארטמן

dhandel@bezalel.ac.il

ד"ר אדר' דן הנדל

mikalool@post.bezalel.ac.il

אדר' מיכאל וולמה ון דר מולן

krnoir@post.bezalel.ac.il
jonven@post.bezalel.ac.il
VarshavskD@post.bezalel.ac.il
danielzarhy@gmail.com
danhasson@post.bezalel.ac.il
Ahmadkharouf@post.bezalel.ac.il
Nilly@post.bezalel.ac.il
Tandrevold@post.bezalel.ac.il
iobliski@post.bezalel.ac.il
YonatanCohen@post.bezalel.ac.il
alisbloi2@post.bezalel.ac.il
dnialmin@post.bezalel.ac.il
ruthmeller@post.bezalel.ac.il
nirmmon@post.bezalel.ac.il
alizbmks@post.bezalel.ac.il

valentina.nelin@gmail.com
matoon@post.bezalel.ac.il
abisiton@post.bezalel.ac.il
snanabdl@post.bezalel.ac.il
morandarr@post.bezalel.ac.il
ipatpink@post.bezalel.ac.il
BarakPelman@post.bezalel.ac.il
friedman@post.bezalel.ac.il
arielpereman@post.bezalel.ac.il
PertzovTam@post.bezalel.ac.il
ronensit@gmail.com

sloinkavl@post.bezalel.ac.il
kurzi@post.bezalel.ac.il
edithkofsky@post.bezalel.ac.il
kaye.aliel@post.bezalel.ac.il
iosiklii@post.bezalel.ac.il
shmkslsi@post.bezalel.ac.il
bazkroa@post.bezalel.ac.il
alkskrnz@post.bezalel.ac.il
simon.krantz@gmail.com
Rudashevsl@post.bezalel.ac.il
sronrotb@post.bezalel.ac.il
heli@post.bezalel.ac.il
ranshabtay@post.bezalel.ac.il
aornsgib1@post.bezalel.ac.il
aorislom@post.bezalel.ac.il

אדר' הלן ווקסלר
אדר' קרן ויינר
ד"ר יונתן ונטורה
אדר' דבורה פדדה פינטו
אדר' דניאל זרחי
דן חסון
אדר' אחמד חרוף
אדר' נילי-רננה חר"ג
אדר' יאן טנדרוולד
אדר' יובל יסקי
אדר' יונתן כהן
אלישבע לוי
אדר' דניאל מינץ
אינג' רות מלר
אדר' ניר ממון
אליזבטה מקסימוב
אדר' שירה נוי
עו"ד אדר' ולנטינה נלין
אדר' מתן ספיר
אבי סיטון
פרופ' אדר' סנאן עבדל קאדר
דר' מורן עמיקם
אדר' יפעת פינקלמן
אדר' ברק פלמן
ד"ר אדר' אסף פרידמן
אדר' אריאל פרמן
אדר' תמר פרצוב
אדר' רונן סימנטוב
אדר' עברי אייל
שלום קוולר
פרופ' אריה קורצווייל
אדר' קופסקי עידית
אדר' עליאל קיי
ד"ר אדר' יוסי קליין
אדר' שהם קסלסי
בעז קרוא
אדר' אלכס קרנץ
אדר' סיימון קרנץ
אדר' רדושבסקי אילנה
אדר' שרון רוטברד
אדר' הלי רחמימוב
אדר' רן שבתאי
אדר' אורן שגיב
אדר' אורי שלום

hila.a.shemer@gmail.com
shirasp@post.bezalel.ac.il
yonis@shaked-arch.com
joanaccouto@post.bezalel.ac.il
tadmoro@post.bezalel.ac.il

אדר' הילה שמר
אדר' שירה שפרכר
אדר' יונתן שקד
אדר' ג'ואנה קוטו שרתיאל
אדר' אסנת תדמור

המחלקה לארכיטקטורה בבצלאל שואפת להיות רלוונטית. לשם כך, היא בונה את עצמה כמרכז אקדמי מוביל המקדם לימוד, מחקר יישומי, יצירה מקורית, דיון ביקורתי ומעורבות אקטיבית בתחומים של ארכיטקטורה, עיצוב אורבני וחיי עיר, תכנון סביבה ונוף, תרבות בנייה ודיור.

המחלקה שואפת לפתח מבנה אקדמי אפקטיבי הנמדד לא רק ברמתו הסקולארית ובאיכות הפרויקטים המיוצרים בו, אלא גם במידת השפעתו על התרבות המקצועית ועל הדיון הציבורי בישראל. מחויבות ספציפית זו לתרבות ולפוליטיקה הישראלית הינה המקור לקשרי עבודה ושיח עם גורמים אקדמיים ומקצועיים מקבילים בעולם.

היעד הקונקרטי הראשון והשוטף של המחלקה הינו הכשרת אנשי מקצוע מיומנים ומעודכנים השולטים בכל האספקטים התיאורטיים, הטכנולוגיים והפרפורמטיביים של הדיסציפלינה הארכיטקטונית ויכולים בסיוע לימודיהם להשתלב בכל סביבה מקצועית מתקדמת בארץ ובעולם.

יעד זה הינו תנאי מוקדם ובסיס הכרחי להגשמת מטרה שאפתנית יותר: הכשרת דור חדש וערני של ארכיטקטים/אינטלקטואלים - בוגרים בעלי השכלה הומניסטית רחבה, אנשי תרבות ואמנות מקוריים ויצרניים, אזרחים מעורבים בחיים הפוליטיים והחברתיים, מתכננים דעתניים השואפים להגדיר מחדש את תחומי הידע והאחריות של הארכיטקט בסביבה הגלובאלית המשתנה של המאה ה-21.

מערך הלימודים במחלקה לארכיטקטורה מכון לתפישה אינטגרטיבית של תיאוריה ופרקטיקה ומקפיד על ביסוס התשתיות עליהן מונחת המחשבה והפעולה הארכיטקטונית. תשתיות אלו כוללות: היסטוריה ותיאוריה של רעיונות וחומרים, מדעי החברה והסביבה, שפות האמנות והעיצוב, מיומנויות רישום, שרטוט ובנייה, לימודי טכניקה וטכנולוגיה, ומעל לכל, תרגול בעיות תכנון ועיצוב בהקשרים ובממדים שונים.

בנוסף לתכנית הלימודים הרגילה, המחלקה מקיימת מגוון רחב של פעילויות אקס-קוריקולריות הכוללות: הרצאות שבועיות של ארכיטקטים ויוצרים מתחומים אחרים, סדנאות וכיתות-אומן של ארכיטקטים ותיאורטיקנים אורחים מחו"ל, פרויקטים משותפים עם אוניברסיטאות מקבילות בחו"ל, קורסים והשתלמויות בשיתוף עם גופים ציבוריים המתמחים בנושאי חברה וסביבה, תערוכות, כנסים וימי עיון ביוזמת מורי המחלקה והסטודנטים.

תכנית לימודים

לימודי ארכיטקטורה נמשכים חמש שנים. בכל שנה יש כ-30 שעות מגע שבועיות ועוד כמספר זה שעות עבודה בבית. מקצועות הלימוד מתחלקים ללימודי חובה, המייצגים את המחויבות הפדגוגית של המחלקה ואת גוף הידע הבסיסי הנדרש מהסטודנטים ולימודי בחירה המשקפים את ההרחבה האינטלקטואלית ואת אפשרויות ההתמחות בארכיטקטורה ובאורבניזם ובתחומי הידע המשיקים.

תכנית לימודי החובה המופיעה בשנתון מחייבת את הסטודנטים הלומדים בשנת תשע"ח, בהתאם לשלב הלימוד בו הם נמצאים (שנה א', ב', ג', ד' או ה'). לימודי החובה עשויים להשתנות במהלך השנים. לכן סטודנט שהתחיל את לימודיו בשנת תשע"ח עשוי להידרש להשלים לימודי חובה במתכונת שונה מזו שנקבעה לשנים ב', ג', ד', ו-ה' בשנתון זה. במהלך חמשת השנים, על הסטודנט לצבור 150 נ"ז לתואר. מתוכן 120 נ"ז נלמדות במחלקה ו 30 נ"ז נלמדות במחלקה להיסטוריה ותיאוריה.

שנה א'

בשנת הלימודים הראשונה הסטודנט נחשף לתחומי ההתבוננות ולאמצעי הייצוג האדריכליים. הלימוד בשנה זו מתמקד בחקירה ביקורתית-אנליטית והתנסותית של מושגים בסיסיים כגון: מורפולוגיה,

סטרוקטורה, פרופורציה, קנה מידה, יחסי גוף וחלל ויחסי תנועה ומבט. הסטודנט רוכש ידע בשיטות מיפוי דו ותלת ממדי כגון: חתכים, תכניות, היטלים, אקסונומטריות, פרספקטיבות ומודלים של תופעות פיזיות ודפוסי קיום במרחב.

בשנה זו הסטודנט נדרש ללמוד שיטות ייצוג אדריכליות קונבנציונאליות לצד פיתוח שיטות ייצוג אקספרימנטאליות כביטוי לתהליך יצירה אישי במרחב קונקרטי.

שנה ב'

שנה ב' עוסקת בעיקרה במגורים ובסביבת המחיה האנושית. עם זאת, אפיון סביבה זו אינה ניתנת לניתוק משאלות רחבות יותר של תעסוקה, תרבות בילוי ופנאי.

בסמסטר א' הסטודנטים יתנסו ברצף תרגילים בקנה מידה קטן, אשר יפעלו בשני מישורים: לימוד וניתוח סביבות קיימות והצעת מודלים אלטרנטיביים. בכל שנה מוגדר מושג, אשר לאורו נחקר הקיים, מפותחות האלטרנטיבות ומוגדרות האיכויות על פיהן הן נבחנות. במקביל, הסטודנטים ילמדו וינתחו מקרי בוחן משמעותיים מהארץ והעולם וכן יקראו טקסטים רלוונטיים לנושאים הנלמדים ויציבו את עבודתם ביחס אליהם.

שנה ג'

בשנת הלימודים השלישית הדגש הוא על התמקצעות, תכנון בניין והפקת מסמכי פרויקט מפורטים, ועל עומק מחשבתם של כל אלה. בשנה זו נדרש מהסטודנט להתמקד בסוגיות מבניות וטכנולוגיות של בנייה ואופני יצור, תוך בדיקה של הקשרם לנושאים חברתיים, תרבותיים ופוליטיים. בשנה זו נעשה מאמץ להבין את הפעולה האדריכלית במציאות קונקרטית באמצעות קשירתה לתופעות רלוונטיות. בסוף שנה ג' הסטודנט נדרש להשלים תהליך מובנה של שלוש שנים שמתחיל בהתנסות אישית נרכשת, אופני המשגה ומיומנויות אלמנטריות בשנה א', נמשך בהתמודדות עם סוגיות צורניות, טקטוניות ועיוניות בשנה ב', ומסתיים בפעולה אדריכלית מודעת וממוקדת תוך רכישת הכלים הטכניים של המקצוע. בשנה ג' בוחר כל סטודנט סטודיו ראשי אחד בהיקף של 8-10 שעות שבועיות בכל סמסטר, בנוסף לקורסי החובה וסמינר עיוני אחד.

שנים ד'-ה'

בשנים ד' ו- ה' ניתנת לסטודנט האפשרות להתמקד בתחום מקצועי ו/או תמאטי עפ"י העדפותיו. בשנים אלו הסטודנט רשאי לבחור ביחידת לימוד אחת למשך ארבע סמסטרים, או לחילופין לנדוד בין יחידות הלימוד השונות כרצונו. יחידות הלימוד מציעות פרויקטים תמאטיים סמסטריאליים עפ"י תחומי ההתמחות שלהן, ובנוסף מאפשרות לסטודנטים בשנה ה' לעשות את פרויקט הגמר שלהם במסגרותיהם. סופו של תהליך זה בגיבושו של פרויקט גמר המציג תזה ממוקדת ומנומקת הנושאת חותם אישי. יחידות הלימוד משקפות תחומי ידע מקצועיים של מורי המחלקה ומייצגות אג'נדה פדגוגית של בחירה, התמחות והמשכיות. המחלקה מעודדת את מסלולי ההתמחות להתנהל כיחידות אקדמיות עצמאיות המייצרות תכנים דיסקורסיביים ומאגרי ידע ייחודיים. מנחי יחידות ההתמחות, יחד עם הסטודנטים, יוזמים פעילויות אקדמיות וחוף אקדמיות כגון: ימי עיון, כנסים, שיתופי פעולה עם מוסדות אקדמיים וציבוריים ופרסומים מכוונים ומודפסים באופן אוטונומי. כל יחידת לימוד מציעה בנוסף לסטודיו גם קורסים עיוניים תומכים המהווים קורסי חובה לתלמידי היחידה.

יחידות הלימוד בשנים ד'-ה':

ים תיכון

סמסטר א' ו-ב', 6 נ"ז 8 ש"ש

7468 ד"ר אדר' יוסי קליין אדר' אחמד חרופ

ארכיטקטורה, פרוגרמה, צורה, טכנולוגיה

סמסטר א' ו-ב', 6 נ"ז 8 ש"ש

7468- אדר' יובל בר, אדר' רבקה גוטמן

24/7

סמסטר א' ו-ב', 6 נ"ז 8 ש"ש

7468+7534- ד"ר אדר' דן הנדל, אדר' דניאל זרחי, טל ארז

אדריכלות אזרחית

סמסטר א' ו-ב', 6 נ"ז 8 ש"ש

7523 – אדר' ליאת אתגר –בריקס, אדר' ייטב בוסירה

העיר הפרמטרית

סמסטר א' ו-ב', 6 נ"ז 8 ש"ש

4768 – אדר' נתנאל אלפסי אדר רן שבתאי

עיר שחורה

סמסטר א' ו-ב', 6 נ"ז 8 ש"ש

7544-7533 – אדר' שרון רוטברד אדר' עידית קופסקי

הזכות לעיר מקלט

סמסטר א' ו-ב' 6 נ"ז 8 ש"ש

7468 – אדר' רן גרוס אדר' גואנה קוטו-שרתיאל

חטיבות הלימודים

לאורך חמש שנות הלימודים במחלקה, נדרש הסטודנט לגופי ידע שונים, המחולקים לארבע חטיבות שונות:

חטיבת לימודי סטודיו- כמפורט לעיל בחלוקה לשנים.

חטיבת לימודים טכנולוגיים- המסלול הטכנולוגי הינו מסלול ורטיקאלי הבנוי כמערכת מובנית של קורסי חובה משנה א' עד שנה ד'. תחילתו של המסלול בהיכרות עם חומרי הבנייה ותהליכי הבנייה המקובלים. בשלב מתקדם יותר הסטודנט נדרש ליישם את הידע שרכש תוך חשיבה טכנולוגית אנליטית ולאחר מכן אינטגרטיבית. היישום נעשה תמיד כפרויקט התנסותי שבו הסטודנטים בוחנים את הידע התיאורטי שצברו. התקדמות הלימוד נתמכת במשך התהליך עם היכרות גוברת והולכת עם מושגים מעולם ההנדסה וניתוח אנליטי של פרויקטים אמיתיים בתהליך בנייה. הדגש במסלול זה הוא להעניק לסטודנט את היכולת להשתמש בסוגיות טכנולוגיות כמקור השראה ולרכוש מיומנויות פרקטיות בישומן של משימות טכנולוגיות.

חטיבת לימודים ויזואליים-

הלימודים הויזואליים הם לימודים תומכי סטודיו ומטרתם להכשיר ולהקנות ידע במדיות ובטכניקות ייצוג שונות. עיקר הלימודים מתקיימים בשנים א' ו-ב' בהן רוכשים הסטודנטים את הידע הנדרש על מנת לייצג את העבודה שלהם במגוון רחב של שיטות. הקורסים עוסקים בהקניית מיומנות בטכניקות של רישום, הבעה גרפית, בניית מודלים, עבודה בחומרים שונים, פיתוח יכולת אנליטית דרך ניתוח מבנים והכרת תוכנות שרטוט, מידול והדמיה דו ותלת ממדיות.

חטיבת לימודים עיוניים-

מסלול הלימודים העיוניים המחלקתי מהווה השלמה לתכנית המחלקה להיסטוריה ותיאוריה של בצלאל, מטרת הקורסים העיוניים, היא לתת תמיכה והשלמה להיצע הקורסים כלליים הכלל-אקדמיים ולחזק דגשים הנוגעים באופן ספציפי לתכנית הלימודים המחלקתית. המחלקה רואה במסלול הלימודים העיוני ציר חשוב ומשמעותי במערכת הלימודים המשקף את רצון המחלקה לבנות בסיס ידע מוסכם תוך הרחבת הדיון הארכיטקטוני ואת הצורך בפיתוח החשיבה האינטרדיסציפלינרית במגע עם נושאים תרבותיים משיקים. בנוסף, יחידות הלימוד בשנים ד'-ה' מקיימות מערכת קורסי תמיכה עיוניים הצמודים ללימודי הסטודיו.

פרויקט גמר

לא יורשה מעבר לשנה ה' לפני השלמת כל הקורסים בחטיבת הקורסים הטכנולוגיים לשנים א'-ג. הפרויקט יבחן על-ידי סגל ההוראה הרשאי לקבוע את ההחלטות הבאות:

1. הפרויקט עומד בדרישות המחלקה.
2. יש מקום לתיקונים והשלמות בפרויקט. לצורך כך יירשם הסטודנט לסמטר מונחה נוסף. אם לא עמד בקריטריונים גם לאחר ארכה זו, יידרש להתחיל פרויקט חדש, שיעמוד בדרישות.

3. הפרויקט אינו עומד בדרישות. על הסטודנט להירשם ולהתחיל בפרויקט גמר חדש בשנה"ל הבאה.

הוראות ונוהלי לימודים

ציוני סטודיו

0-59 נכשל

60-69 ממשיך על תנאי

70-95 עובר

תנאי מעבר משנה לשנה

מעבר משלב לימוד אחד לשני מותנה בעמידת הסטודנט בחובותיו בלימודים. סטודנט לא יעלה שנה במידה ולא סיים את כל חובות הלימודים. השלמת קורס חייבת להיעשות במועד אשר נקבע על-ידי מזכירות המחלקה בתיאום עם מנחי הקורס. כישלון בקורס חובה אינו מאפשר מעבר לקורס מתקדם יותר ויש להשלימו בשנת הלימודים הקרובה בה נלמד הקורס. אם שונה הקורס הנדון בשנת הלימודים הקרובה - חייב הסטודנט ללמוד את הקורס במתכונתו החדשה. כישלון בקורס בחירה אינו מחייב חזרה על אותו הקורס וניתן לקחת קורס אחר במקומו. לא יורשה מעבר לשנה ה' לפני השלמת כל הקורסים בחטיבת הקורסים הטכנולוגיים לשנים א'-ג. הממוצע המשוקלל השנתי המינימאלי בכל פעילויות הסטודיו הוא 70. סטודנט שלא עמד בתנאי זה, תחליט ועדת ההוראה לגבי המשך לימודיו: שינוי מתכונת או הפסקת לימודים. סטודנט שנכשל בסטודיו יאלץ לחזור על הסטודיו בו נכשל בשנה לאחר מכן. סטודנט שלא עמד בממוצע 70 בשנים א' או ב' בשל כך שציוניו בשני הסמסטרים היו ציונים על תנאי (60-69) יופסקו לימודיו לאלתר. סטודנט בשנים א' ו-ב' שנכשל בסטודיו, לימודי הסטודיו שלו ייקטעו והוא יידרש לחזור על אותו סטודיו לפני שיוכל לקחת סטודיו מתקדם יותר. היה ונכשל שוב באותו סטודיו בו נכשל בעבר, יופסקו לימודיו לאלתר.

סטודנטים שנה א' נדרשים לעבור מבחן מתמטיקה, שיערך בסוף שנת הלימודים. ציון עובר במבחן זה הינו תנאי להשתתפות בקורסי הנדסת מבנים בשנה ב'. סטודנט שייכשל או שלא יבחן במועד, יידרש להשתתף בסדנת קיץ שתתקיים בחודשים ספטמבר /אוקטובר (הודעה על תאריך מדויק תישלח לסטודנטים לקראת הסדנה) ולעבור את בחינת סיום הסדנה. ללא ציון עובר במבחן או בסדנת הקיץ לא יתאפשר לסטודנט להתחיל את לימודי הנדסת מבנים.

סטודנטים שנה ב - הערכה מסכמת-

במהלך סמסטר ב' ייערך תהליך הערכה מסכמת של כלל הסטודנטים, במקביל להערכה המעצבת הפרטנית המתבצעת בקורסים השונים. מטרת ההערכה המסכמת היא לבחון באופן השוואתי את הישגי הסטודנטים בסיום שנים א'-ב'.

התהליך מורכב מכמה חלקים:

1. **מבחן הערכה:** בחופשת הסמסטר יתקיים מבחן הערכה שיבדוק שליטה במיומנויות היסוד הנדרשות בשלב זה של הלימודים. סטודנט שלא יעבור את המבחן יידרש להשתתף בסדנה ייעודית שתתקיים בסמסטר ב'. בסיומה תתקיים הערכה נוספת.
2. **תיק עבודות:** בסיום שנת הלימודים יגישו הסטודנטים תיק עבודות המאגד את תוצרי הסטודיו, קורסי העיצוב משנים א' וב', ותוצרי הסדנה (במידה והשתתפו בה). וועדה אקדמית ייעודית תבחן את תיקי העבודות ותגיש את המלצותיה לוועדת ההוראה המחלקתית.
3. **דיון פרטני בוועדת ההוראה** – וועדת ההוראה תבחן את המלצות הוועדה האקדמית, גליון הציונים של הסטודנט/ית ואת הערכות מורי הסטודיו ותקבע:
 1. הסטודנט אינו עומד בדרישות האקדמיות ויש להפסיק את לימודיו
 2. הסטודנט נדרש לחזור על שנת הלימוד כולה ו/או על חלק מהקורסים
 3. הסטודנט עובר לשנה ג' על תנאי
 4. הסטודנט עובר לשנה ג'

הגשת עבודות

1. איחור של עד שבועיים בהגשת עבודה באישור המרצה יגרור הפחתת 10 נקודות מהציון. לא ניתן יהיה להגיש עבודה באיחור מעל לשבועיים אלא באישור מיוחד של ועדת הוראה. לא יורשה מעבר לשנה ה' לפני השלמת כל הקורסים בחטיבת הקורסים הטכנולוגיים לשנים א'-ג. השלמת חובות בקורס/סטודיו (שלא הושלמו מסיבות כגון מילואים או מחלה) תאושר לאחר הגשת מכתב לוועדת הוראה. בקשה זו חייבת לכלול המלצת המרצה האחראי על הקורס/סטודיו, ויש להגישה מיד עם שובו של הסטודנט ללימודים.
2. הגשת סמינרים תיעשה עד 3 חודשים מיום סיום הסמסטר.

סדנאות המחלקה

1. לרשות הסטודנטים קיימות במחלקה לארכיטקטורה שתי סדנאות: סדנת עץ ומתכת וסדנה דיגיטלית.
2. לפני תחילת שנה"ל מתקיימות הדרכות לעבודה בסדנה, וכמו כן הדרכת בטיחות. סטודנט אשר לא עבר סדנת הדרכה לא יוכל להשתמש בסדנאות המחלקה. כלי עבודה שאינו נלמד או מוכר מחייב את הסטודנט לפני תחילת השימוש בו לקבל הדרכה מאחראי הסדנא.
3. חובה להישמע להוראות האחראי בסדנה. סטודנט המפר הוראות, פועל מתוך זלזול בצידוד, או אינו שומר על כללי בטיחות - רשאי האחראי להשעותו מעבודה בסדנה עד לתקופה של שבועיים. השעיה מעבר לשבועיים או עונש אחר יובאו על-ידי האחראי לביורר בוועדת משמעת מחלקתית. סטודנט שגרם לנזק בסדנה מתוך רשלנות יישא בהוצאות הכספיות הנובעות ממעשהו, וזאת בנוסף להחלטות ועדת המשמעת המחלקתית לגביו.
4. אין לבצע בסדנאות עבודות שאינן קשורות ללימודים. סדנאות המחלקה יעמדו לרשות הסטודנטים במהלך כל שנת הלימודים.
5. הוראות אלה מתייחסות גם לסטודנטים שלומדים במחלקות אחרות. סטודנטים ממחלקות אחרות יתאמו הגעתם מראש עם אחראי הסדנא ויעבדו באישורו ובפיקוחו בלבד.
6. יש להישמע להנחיות בנוגע לחומרים מסוכנים / אסורים לשימוש.

דמי סדנאות

דמי שימוש בסדנת הלייזר יחושבו לפי זמן השימוש. גובה התשלום לסטודנט ייקבע בתחילת שנת הלימודים, על ידי הנהלת בצלאל. התשלום נועד לכיסוי עלויות בלאי ותיקוני תוכנה. לאחר ביצוע העבודה, הסטודנט ישלם הסכום על פי שווי זמן העבודה וימציא עותק הקבלה לאחראי על הסדנה.

סטודנטים רשאים לבצע עבודותיהם בלשכות שירות ובתי דפוס פרטיים וחיצוניים, בתנאים המקובלים אצלם.

חישוב סכומי התשלום עבור שימוש בצידוד המצוי בסדנאות המחלקה נקבע במטרה לכסות עלויות שימוש ואחזקה בלבד. הצידוד נרכש למען הסטודנטים ונועד לרווחתם. הסכומים הנגבים במחלקה מהסטודנטים עבור ביצוע עבודות למיניהן, נמוכים משמעותית במידה ניכרת מהמחירים הנגבים בסדנאות לייזר חיצוניות.

חילופי סטודנטים:

קריטריונים לחילופי סטודנטים של המחלקה:

- הצגת תיק העבודות שנעשה בסוף שנה ב
- שיחה / ראיון עם דר' ענת דוד 40%
- ממוצע ציונים כללי שנה א + שנה ב (כולל היס"ת 60%)
- הממוצעים ישוקללו ע"י ענת, הממוצע הסופי המינימלי ליציאה לחילופים יהיה 85

מזכירות המחלקה

מועדי קבלת סטודנטים במזכירות המחלקה ושעות המענה הטלפוני יפורסמו על דלת המזכירות. ניתן לשלוח שאלות, בקשות, הודעות ועדכונים בדוא"ל: arc2@bezalel.ac.il באחריות הסטודנט לעקוב באופן שוטף אחר הודעות המזכירות בלוח המודעות ובאימייל. על הסטודנטים לעדכן באורביט שינויים הנוגעים לפרטי ההתקשרות האישי שלהם.

שנה א'

מרכז: דן חסון

סטודיו חובה

סטודיו מבוא א'

סמסטר א', 6 נ"ז, 14 ש"ש

7100 – אדר' דן חסון, אדר' קרן ויינר, אדר' שהם קסלסי, אדר' הלי רחמימוב, אדר' רונן סימן-טוב, אדר' סיימון קרנץ, אדר' עליאל קיי.

מטרתו של הסמסטר הראשון לאפשר כניסה אישית של הסטודנט/ית אל עולם המחשבה והמעשה של הארכיטקט. לאורך הסמסטר נפתח היכרות עם השפה הארכיטקטונית, שפה המורכבת משני אספקטים הכרוכים זה בזה: שיח מושגי מחד וגילום חומרי של רעיונות מאידך. הסמסטר יכלול סדרה של תרגילים העוסקים ביחסי חלל/זמן ותרבות כאשר הציר המקשר יהיה האדם על תנועתו ופעולתו במרחב.

בחלקו הראשון של הסמסטר יתבקשו הסטודנטים להתבונן על סביבתם המידית ולפתח כלי עבודה יצירתיים המאפשרים ייצוג, ניתוח ובחינה מחדש של סביבה זו. כלים ביקורתיים אלה ישמשו, בחלקו השני של הסמסטר, לפרשנות פרוגרמטית ולכינונה של פעולה רנספורמטיבית על המרחב אותו חקר כל סטודנט.

עבודת הסטודיו מורכבת ממפגשים בעלי אופי למודי ותכני שונה מפגשי הנחיה עם מנחי – הסטודיו ועוזרי ההוראה בהם תיעשה עיקר עבודת הלימוד האינטגרטיבי ובהם יפתחו הסטודנטים את התרגילים האישיים שלהם. מפגשי תרגול עם עוזרי ההוראה בהם עיקר העיסוק יהיה על הנחלת הידע הדיסציפלינארי וטכניקות העבודה השגורות. שיטת הלימוד תהיה בהנחיות אישיות, הרצאות והדגמות, תרגילים מעשיים והגשות בהן מתקיים דיון ביקורתי סביב עבודת הסטודנטים.

סטודיו מבוא ב'

סמסטר ב', 6 נ"ז, 14 ש"ש

7102 - אדר' דן חסון, אדר' שהם קסלסי, אדר' קרן ויינר, אלישבע לוי, אדר' יונתן כהן,

אדר' אורי שלום

בסמסטר זה נפתח דיון פיזי וביקורתי על הסביבה הבנויה. נעסוק בניתוח מרחב בנוי, נעמוד על תכונותיו הפיזיות, פרוגרמתיות והתרבותיות. ניתוח הסביבה הפיזית יהווה תשתית רעיונית ומושגית לפיתוח פרויקט אדריכלי בהיקף מינימאלי.

תרגיל הסיום יחייב פעולה תכנונית היוצרת מרחב בעל זהות מבנית ותרבותית ברורה תוך ניהול דיאלוג תכנוני וביקורתי לסביבה הקרובה ולפרויקטים אחרים המפותחים בסטודיו. עבודת הסטודיו מורכבת ממפגשים בעלי אופי למודי ותכני שונה מפגשי הנחיה עם מנחי – הסטודיו ועוזרי ההוראה בהם תיעשה עיקר עבודת הלימוד האינטגרטיבי ובהם יפתחו הסטודנטים את התרגילים האישיים שלהם. מפגשי תרגול עם עוזרי ההוראה בהם עיקר העיסוק יהיה על הנחלת הידע הדיסציפלינארי וטכניקות העבודה השגורות. שיטת הלימוד תהיה בהנחיות אישיות, הרצאות והדגמות, תרגילים מעשיים והגשות בהן מתקיים דיון ביקורתי סביב עבודת הסטודנטים.

עיצוב בסיסי 1

סמסטר א', 3 נ"ז, 3 ש"ש

7103 - אדר' אורן שגיב (שתי קבוצות)

לא יורשה מעבר לשנה ה' לפני השלמת כל הקורסים בחטיבת הקורסים הטכנולוגיים לשנים א'-ג. מילים - אלא באמצעות אובייקטים מעשה ידיהם. מטרת הקורס 'עיצוב בסיסי 1' היא היכרות עם אופן פעולה חדש זה.

הקורס בנוי מכמה פרקים הנוגעים באופנים שונים ליחס בין כוונה מופשטת ועשייה חומרית ומורכב מהרצאות פרונטליות, סדנאות היכרות עם טכניקות עבודה בחומרים שונים בהנחיית אומנים אורחים ומשימות אישיות המחייבות התנסות בטכניקות שונות וחומרים שונים תוך פיתוח הדיוק, הן בכוונה - והן במעשה.

עיצוב בסיסי 2

סמסטר ב', 3 נ"ז, 3 ש"ש

דרישות קדם: ציון עובר בקורס עיצוב בסיסי 1

7131 - אדר' דניאל מינץ (שתי קבוצות)

קורס זה הינו המשך ללימוד היסודות להתבוננות שנרכשו בסמסטר א'. הלימוד בקורס ממש את המתח בין פרקטיקה לתיאוריה כפעולה רציפה ומתמשכת. מהלך הסמסטר ערוך כסדנת עבודה המלווה בדיון על תובנות כמחשבה לאחר מעשה. הסדנא מתמקדת במבנים

ארכיטקטוניים בני זממנו המתורגמים למודלים והיטלים. התרגום מאפשר דיון במרחב הקרטזיאני, קנה המידה האנושי וחושף את היסודות הקלאסיים של השפה האדריכלית.

טכנולוגיה: 1+2

סמטר ב', 3 נ"ז, 3 ש"ש

תנאי להשתתפות בקורס: סדנת בטיחות והכשרה בעבודה בסדנאות המחלקה

7129 - אדריכל מיכאל וולמה ון דר מולן

בקורס זה נעסוק בממד החומרי באדריכלות הן בהיבט הפיזי-טכנולוגי והן בהיבט התרבותי. הקורס יערוך סקירה מקיפה של חומרים המצויים בשימוש נרחב במבנים. הסטודנטים ילמדו את תכונות החומרים, שיטות הבניה האופייניות, שיטות ליישום, חקירת רכיבי הבניין השונים בראי החומר.

בסדרה של הרצאות פרונטליות ותרגילים מעשים נפתח דיון תאורטי ומעשי אודות מגוון חומרים כגון אבן, בטון, לבנים, מתכת וזכוכית. וכן נדון בשיטות היישום השונים לכל חומר, אופני עיבוד, בניה והרכבה והאיכות הארכיטקטונית המגולמת בשימוש מיטבי בחומר.

חשיבה גרפית

שנתי, 3 נ"ז, 3 ש"ש מפגש לסירוגין כל שבועיים.

7203 - פרופ' אריה קורצווייל (שתי קבוצות, מפגש)

הקורס מפתח את הראיה התלת ממדית ונותן אפשרויות להמחשת רעיונות ויזואליים דו ותלת ממדיים באמצעות שפת ההנדסה. כמו כן מקנה הקורס גישה הנדסית לארכיטקטים. הקורס משמש כמבוא להבנת הלוגיקה המתמטית בהפעלת תוכנות תלת ממדיות. הנושאים הנלמדים:

תורת ההיטלים- אקסונומטריה- איזומטריה- אובליק- הנדסת המישור- תורת ההיטלים- חתכים תלת ממדיים.

רישום

שנתי, 2 נ"ז, 3 ש"ש

7900 - אבי סיטון, אסף בן צבי, אליזבטה מקסימוב, שלום קוולר (ארבע קבוצות)

בשיעור ילמדו מרכיבים ביסודות הרישום, פיתוח מיומנויות טכניות, שכלול הקואורדינציה בין חוש הראייה, הרגש והמרכיב המוטורי. תהליך הלימוד בכיתה ובבית ילווה בתרגילים שונים לפתוח מרחב אפשרויות.

שנה ב'

מרכז: אדר' ברק פלמן

סטודיו חובה

סטודיו מבוא ג: סביבות מחייה - דירה, בניין

סמטר א', 6 נ"ז, 10 ש"ש

דרישות קדם: ממוצע 70 ומעלה בשיעורי סטודיו בשנה א' (סטודיו מבוא א' וסטודיו מבוא ב')

7104 - אדר' ברק פלמן, אדר' שרה גנזל, אדר' מיכאל וולמה, אדר' אבנר אופק, אדר'

אסנת תדמור, אדר' מתן ספיר, אדר' מורן עמיקם

במרכז של סמטר א' עומד מושג ה'מגורים' והחקירה הביקורתית של משמעויותיו השונות. דרך סדרה של תרגילים ממוקדים, יעסקו הסטודנטים בנייתו מקרי בוחן מוכרים לאורן של

פריזמות שונות: יחס לטופוגרפיה, לנוף, לאקלים ולרחוב, לדפוס השימוש במרחבים השונים, לתפקודן של מערכות התנועה והקשרים בין החללים השונים, יחסי השכנות, מבנה השלד ותכונות המעטפת, יחסי המידות והפרופורציות וכדומה. את כל אלה ננסה להסביר דרך מודלים אדריכליים אשר התפתחו מאידיאולוגיות אוניברסליות מצד אחד, ומצבים מקומיים וייחודיים מצד שני.

הדיון במהלך הסמסטר יערך בעזרת כלים אדריכליים בהם ישתמשו הסטודנטים לצורך תרגום רעיונות לכדי מערכות יחסים מרחביות. מערכות אלה יוגדרו הן בתכונותיהם הפיזיות של המרחבים המתוכננים (על-ידי עיצוב מעטפות, מחיצות, מערכות תנועה ושהייה ותשתיות המבנה) והן בארגון השימוש בהם (אופי הפעולות המתאפשרות בהם, והזמן בו הן מתאפשרות). כפועל יוצא, יגבשו הסטודנטים מודלים אישיים המציעים אופני חשיבה חדשים לסביבות חיים מעודכנות, המגיבים לתמורות חברתיות, טכנולוגיות וכלכליות בהקשר המקומי והגלובאלי.

**סטודיו מבוא ד' סביבות מחייה - בניין, רחוב
סמסטר ב', 6 נ"ז, 10 ש"ש . דרישות קדם: ציון 60 ומעלה בסטודיו מבוא ג'.
7125 – אדר' ברק פלמן, אדר' שרה גנזל, אדר' אבנר אופק, אדר' יונתן שקד, אדר'
שירה נוי,**

אדר' אילנה רודשבסקי, אדר נועה אפל
סמסטר ב' מרחיב את קנה המידה ובוחן את סביבת המחייה הרחבה יותר.
בסמסטר ב' העיסוק במושג ה'מגורים' נבחן דרך ניתוח מערכת ההקשרים לסביבה עירונית. על-ידי בחינה של מצבים עירוניים שונים, יחשפו הסטודנטים למערכות עירוניות מגוונות כמו גם לסוגיות הנוגעות לאיכות המרחב העירוני ולהתאמתו לצורות מגורים שונות. יושם דגש על הדילמות התכנוניות העולות מעירוב שימושים, צפיפות, שימוש משותף בתשתיות עירוניות ובמשאבים ציבוריים אחרים, נגישות לשירותים והזדמנויות עירוניות וחשיפה למפגעים סביבתיים. לדילמות אלה יגיבו הסטודנטים בהצעה תכנונית קונקרטיית באתר נתון.

הסמסטר יתחיל בתהליך מובנה של ניתוח אזור עירוני אשר יכלול איסוף, מיפוי, עיבוד, והצגה של נתונים אודותיו. ניתוח האזור יוביל לזיהוי מערכות תפקודיות שונות, תשתיות, ותופעות עירוניות אשר יובילו בתורם לזיהוי של דילמות תכנוניות וסוגיות עיצוביות מקומיות. אל כל אלה הסטודנטים יגיבו בגיבוש "בריף תכנוני" ובהתמקמות באתר ספציפי לצורך מימושו. מכאן הסטודנטים ימשיכו בפיתוח פרויקטים המונעים מהסוגיות העיצוביות והתכנוניות שזוהו והמציעים סביבות מגורים חדשות.

עיצוב בסיסי 3:

חזק- שימוש- יופי

סמסטר א' / 3 נ"ז, 3 ש"ש

דרישות קדם: ציון עובר בקורסים עיצוב בסיסי 1, עיצוב בסיסי 2

7134- אדר' יאן טנדרוולד (שתי קבוצות)

הקורס מאפשר הכרות עם התכנים הטקטוניים של ארכיטקטורה. סידרת הרצאות משרטטת את ההיבטים השונים של הקשר שבין הרעיונות המופשטים לחוויה הבלתי אמצעית במרחב הארכיטקטוני. הסטודנטים מפנימים את הסוגיות והתכנים תוך מהלך של שרטוט מפורמט אשר בא לאפיין את הסדר הטקטוני במבנים פרדיגמטיים של האדריכלות המודרנית. ההרצאות והשרטוט יאפשרו בניית סידרת מודלים אשר ימחישו את הקשר בין התיאוריה לפרקטיקה בארכיטקטורה ויבחנו את התפתחות הצורה בארכיטקטורה כביטוי פואטי של קונסטרוקציה ובנייה.

הנדסת בניין 1:

מבוא לתכנון הנדסי

סמסטר א', 2 נ"ז, 2 ש"ש

דרישות קדם: ציון עובר במבחן מיון במתמטיקה שייערך במהלך שנה א' או לחילופין השתתפות בסדנת קיץ במתמטיקה וקבלת ציון עובר.

7300 - אינג' רות מלר (שתי קבוצות)

הקורס בא לשלב בין הבנה אינטואיטיבית ויכולת ניתוח אנליטית של מערך הכוחות המבני בבניין. בקורס ילמדו מושגי היסוד הקשורים בעבודת המהנדס כגון זרימת עומסים, תנאי שיווי משקל, מהלכי גזירה ומומנטים ויכולת העברה מתכנון אדריכלי לסכימה הנדסית, כל אלו ילמדו תוך כדי הסתכלות וניתוח הנדסי של פרויקטים אדריכליים, מתוך מטרה לקשור בין עיצוב הבניין לבין היתכנותו הפיזית.

הנדסת בניין 2:

פיתוח התכנון ההנדסי

סמסטר ב', 2 נ"ז, 2 ש"ש

דרישות קדם: ציון עובר בקורס הנדסת בניין 1

7144 - אינג' רות מלר (שתי קבוצות)

הקורס מהווה המשך ישיר לקורס הקודם לו. בנוסף, ילמדו מושגים חדשים כגון מומנט אינרציה, שקיעה וקריסה. בנוסף יושם דגש על יכולת הבנת תהליכי התכנון בהם משתתפים האדריכל והמהנדס ושיתוף הפעולה הנדרש מהם. ילמדו מבנים מסוגים שונים תוך כדי ניתוח העקרונות ההנדסיים של המבנה הבאים לשרת את הרעיון העיצובי.

טכניקה וטכנולוגיה 3:

המבני קונסטרוקציה כאדריכלות

סמסטר א', 3 נ"ז, 3 ש"ש

דרישות קדם: ציון עובר בקורס טכניקה וטכנולוגיה 1,2

7133 - בשתי קבוצות - יתפרסם בהמשך

הדרך למימוש רעיון אדריכלי עוברת תמיד במציאת פתרון הנדסי-טכנולוגי לשם העמדת המבנה במרחב. לכן מתקיימים יחסים הדוקים בין תהליכי פיתוח טכנולוגיים והנדסיים ובין תהליכי פיתוח של רעיונות אדריכליים. לעיתים, רעיונות אדריכליים מפותחים לאור המצאות טכנולוגיות חדשות ולעיתים רעיונות אדריכליים מיצרים אתגרים המניעים את פיתוחם של טכנולוגיות אלה.

הקורס "קונסטרוקציה כאדריכלות" יעסוק במערכת יחסים זו, ומטרתו – יצירת הבנה אינטלקטואלית ואינטואיטיבית של הקשר בין אתגרים אדריכליים ופתרונות טכנולוגיים מתחום הקונסטרוקציה, ויצירת בסיס להשפעת שיקולים קונסטרוקטיביים וטכנולוגיים בגיבוש הרעיונות האדריכליים בהם הם עוסקים בשעורי הסטודיו.

בקורס ילמדו הסטודנטים את האופן בו התפתחויות בטכנולוגיות הבניה השפיעו על הסדרים האדריכליים בתקופות שונות, ויפתחו הבנה תיאורטית על הקשר שבין אדריכלות וטכנולוגיה תוך התנסות מעשית באתגרים ההנדסיים המאפיינים טכנולוגיות שלד שונות.

טכניקה וטכנולוגיה 4:

פיתוח המעטפת הארכיטקטונית

סמסטר ב', 3 נ"ז, 3 ש"ש

דרישות קדם: ציון עובר בקורס טכניקה וטכנולוגיה 1,2,3

7311 – אדר' אסנת תדמור (שתי קבוצות)

הקורס יעסוק ב"מעטפת" הבניין; באותה שכבה המגדירה את "מרחב המגע" שבין הבניין וסביבתו ובתוך כך מגדירה גם את אופיים של החללים משני צידיה: אלה החיצוניים ואלה הפנימיים. הקורס יתמקד בשיקולים העיצוביים, הטכנולוגיים, והתפקודיים של מעטפת הבניין ובמערכות הגומלין הקיימים בין פרמטרים אלה, ובמסגרתו ילמדו אסטרטגיות טכנולוגיות לעיצוב ובנייה של מעטפות, עקרונות התרמו-דינמיקה ותכנון אקלים, טכנולוגיות בניה ותליה של חיפויים, טכנולוגיות זיגוג וכיוצ"ב.

תיב"מ 1: תוכנות אוטוקד

סמסטר א', 1 נ"ז, 2 ש"ש

7127- בעז קרוא

הקורס יינתן ב-7 מפגשים בימי שישי החל מתחילת השנה. לימוד עקרונות העבודה בשרטוט הדו ממדי הממוחשב והכרת תוכנת האוטוקאד. לימוד ויישום חוקי השרטוט בעבודה על גבי מחשב, התמודדות עם חומר ממוחשב ממקורות חיצוניים כבסיס לפרויקט חדש, תיעוד והמחשה שרטוטית של פרויקט מורכב ופיתוח החומר עד לרמת תכניות מפורטות וקריאות והפקת גיליונות הדפסה. במהלך העבודה יינתן דגש על ארגון ממוחשב של החומר השרטוטי בקבצים בריאים ובצורה הגיונית.

שנה ג'

מרכז: אדר' יהושע גוטמן

סטודיו חובה -

דרישות קדם: ממוצע 70 ומעלה בסטודיו מבוא א-ד

שנה ג' היא שנת סינתזה של כל מרכיבי התכנון במבנה אחד. במהלך השנה, יתנסו הסטודנטים בפרוגרמות חדשות, שיטות חשיבה ותכנון, שיטות הפקה וטכנולוגיות שונות. במקביל לרכישת מיומנויות מקצועיות, ינסחו הסטודנטים טיעון אדריכלי- חברתי, כלכלי תרבותי, פוליטי, אותו הם יבחנו בכלים שונים. במהלך השנה הסטודנטים ישפרו את כלי ההבעה שלהם וירכשו כלים מקצועיים שישמשו אותם להבהרת רעיונותיהם בשרטוטים קונבנציונליים, דיאגרמות, מודלים תלת ממדיים וטכנולוגיות שונות. יושם דגש על התפיסה המרחבית/ סביבתית, התודעה החללית (sense of space) ועל היכולת להתמודד עם מצבים מורכבים ורוויי נתונים. בעבודה מתמשכת ותרגול, יתנסו הסטודנטים בשרטוט ומידול פיזי וממוחשב, הדפסות תלת ממדיות, טכנולוגיות בניה, רפרזנטציה גראפית ומילולית, חומריות וכן בהבנה של מכלול הכלים ודרישות הפרויקט האדריכלי. שנה ג' מתנהלת כשנה אופקית בה ניתן להעניק לסטודנטים בשלושה סמסטרים, כלי עבודה רבים; ידע מקצועי; טכנולוגי; היסטורי ותיאורטי שיבסס את התרבות והאתיקה המקצועית שלהם.

כמקובל, ליבת העבודה בשנה ג' היא עבודת הסטודיו, 13 קורסי הסטודיו המוצעים בשנה השלישית מייצגים סוגי שיח אדריכלי שונים, הם נבדלים מהותית בדרכי החשיבה, בגישות האקדמיות והתכנוניות ובשיטות עבודתם. אולם באותו זמן הם מאוגדים תחת נושא הבניין כאובייקט פיזי בעל יכולת ספיגה אשר דרכו מגולמת צורת מחשבה ספציפית, המנחה תהליכים מייצרי מציאות, ומתוכנן מערך מבני המתהווה מאיסופם יחד של רעיונות, ערכים ומקורות.

בהקשר זה מדורבנים הסטודנטים, מתוך התמסרות ומחויבות לתהליך, לייצר לעצמם מידה של חופש, יוזמה ועצמאות. מרחב העבודה מאפשר לסטודנטים למקם את עצמם, לממש תחומי עניין אקדמיים ספציפיים ולפעול להשגתם. הצלחה תחשב כיכולת להציג את עבודתם בהקשר תאורטי-תרבותי רחב, ויכולתם להדגים הבנה של מערכת היחסים בין עשייה וביקורת.

סדנאות - בכדי להבין ולהרחיב את האופק של הפרויקט הסמסטריאלי ולחזק את כלי העשייה והביצוע, ישולבו במהלך השנה סדנאות תרגול, בנושאים טכניים, טכנולוגיים וגראפיים.

הערות:

1. סטודנט לא יכול להירשם/להשתתף פעמיים באותו סטודיו במשך השנה והדבר כולל גם את סטודיו קיץ.
2. במהלך כל סמסטר יהיו שתי הגשות ביניים כיתתיות, ביניהן, כל מורה ינהל הגשות פנימיות על פי הסילבוס.
3. בסיום כל סמסטר יתקיים אירוע שכבתי, בו המורים מציגים את הפרויקטים של הסטודנטים. לאחר מכן יתקיים דיון בין מורים, אורחים וסטודנטים. השתתפות באירוע זה הינו **חובה** לכול הסטודנטים בשנה ג.
4. בחירת הסטודיו תעשה בתעדוף ממוחשב לשני הסמסטרים, לפני תחילת השנה.
5. על הסטודנטים למלא את כל ארבע האופציות, בכל סמסטר בו הם לומדים, אחרת יפלטו מהתעדוף וישובצו בסטודיו, על בסיס מקום פנוי.

סמסטר קיץ: פירוט קורסי הקיץ מתפרסם מהלך סמסטר ב'

סמסטר א'

סטודיו, סמסטר א', 6 נ"ז, 8 ש"ש

אדר' יהושע גוטמן, אדר' דניאל מינץ, אדר' עידו גינת, אדר' נילי חרג רננה

סטודיו תחרויות אדריכליות

סטודיו, סמסטר א', 6 נ"ז, 8 ש"ש

7308 – אדר' יהושע גוטמן

תחרות גורד השחקים 2018

<http://www.evolo.us>

מגזין eVolo שמח להזמין אדריכלים, סטודנטים, מהנדסים, מעצבים, ואמנים מכל רחבי העולם כדי לקחת חלק בתחרות eVolo גורד השחקים 2018. מאז הוקם המגזין בשנת 2006, תחרות גורד השחקים השנתית היא אחד הפרסים היוקרתיים ביותר בעולם לאדריכלות רבת קומות. היא מכירה ברעיונות יוצאים מן הכלל שמגדירים מחדש עיצוב מבנים ורעיונות אנכיים באמצעות יישום של טכנולוגיות חדשניות, חומרים, תכניות,

אסתטיקה, וארגונים מרחביים, יחד עם מחקרים על גלובליזציה, גמישות, הסתגלות, והמהפכה הדיגיטלית. זהו פורום הבוחן את מערכת היחסים בין גורד השחקים והעולם הטבעי, גורד השחקים והקהילה, גורד השחקים והעיר. המשתתפים צריכים לקחת בחשבון את ההתקדמות הטכנולוגית, החקר של מערכות ברות קיימא, ויצירת שיטות אדריכליות ואורבאניות חדשות כדי לפתור בעיות כלכליות, חברתיות, ותרבותיות של העיר העכשווית, הכוללים מחסור במשאבים טבעיים ותשתיות והמעריכי גידול של תושבים, זיהום, חלוקה כלכלית, והתפשטות עירונית בלתי מתוכננת. התחרות חוקרת במרחב הציבורי והפרטי, את תפקידו של הפרט והקולקטיב ביצירת קהילה אנכית דינמית וגמישה. זאת גם תגובה לחיפוש וההתאמה של בתי גידול ושטחים חדשים המבוססים על שיווי משקל דינמי בין האדם לטבע - סוג חדש של עיצוב המגיב ומסתגל ומסוגל לצמיחה אינטליגנטית באמצעות הרגולציה העצמית של המערכות שלה. אין הגבלות בכל הקשור לאתר, תכנית או גודל. המטרה היא לספק חופש מרבי למשתתפים לעסוק בפרויקט ללא מגבלות באופן היצירתי ביותר. מה הוא גורד השחקים במאה ה-21? מה היא האחריות ההיסטורית, הקונטקסטואלית, החברתית, העירונית, והסביבתית של מגה המבנים האלה? המגזין eVolo מחויב להמשיך לגרות את דמיונם של מעצבים ברחבי העולם - הוגים של יזום שיח אדריכלי חדש של אחריות כלכלית, סביבתית, רוחנית, ותפיסתית, שבסופו של דבר יכולים לשנות את מה שאנו מבינים כגורדי שחקים עכשוויים, השפעתם על התכנון העירוני ועל השיפור של אורח החיים שלנו.

המרכז לתזמורת האנדלוסית - אשדוד

סטודיו-סמסטר א', 6 נ"ז 8 ש"ש

אדר' נילי חר"ג

"...כדי להשתייך לקהילת הלאום, הם חייבים להיבדל, ואין פעולת היבדלות יעילה מזו האתנית..."

– מירב גוטמן-אהרון, כלוב הברזל של האתניות
בסטודיו זה נתכנן מרכז לתזמורת האנדלוסית באשדוד. מבנה ציבור קומפקטי בגודל של כ-2,000 מ"ר.

אשדוד, עיר הלאום המודרנית, היא עיר קולטת עלייה. גלי ההגירה שנותבו לעיר מאז הקמתה בשנת 1956 ביקשו לייצר אינטגרציה חברתית, תוך שמירת הזהות המיוחדת של הקהילות מהן באו העולים. בעוד הארכיטקטורה בעיר משקפת את חזון 'ערי המהגרים' שנבנו לאחר קום המדינה היא בו זמנית גם ראי לסגנונות אדריכליים בינלאומיים. בסטודיו נבחן איזה ביטויים אדריכליים עכשוויים יאפשרו לנכס תרבות אותנטי של העיר – לשמר את פסיפס התרבויות המקומי ולהנחילו לדורות הבאים. נדון כיצד מרכז תרבות עכשווי מסוגל לחזק את פעולת הזיכרון וההנצחה של קבוצות עולים-מהגרים. האתגר בעיצוב מבני תרבות, ובמבנה המרכז לתרבות האנדלוסית ולפיוט בישראל בפרט, הינו באריזת האובייקט המכיל את סוד הפונקציה. נערוך מחקר למבני תרבות ומוסיקה בארץ ובעולם על מנת להציע מבנה מרחבי למרכז הנמתח בין הרעיון התרבותי, הפונקציה ואופק הים התיכון. נבקש לתכנן מבנה בו יתאפשר טיול הגוף, האוזן והעין, בפיתוח הרמוניה של תנועה וצליל. הפעלת החושים באמצעות הגוף, הזמן, האור והחלל תיצור את התנאים לבניין הניצב כמחווה

לתושבי העיר, מבקרים וצרכני התרבות. הדיוק בקביעת הגבולות הפנימיים והקונטור החיצוני של הבניין, יהיה בעל חשיבות מכרעת.

מניפסטים אדריכליים

סטודיו, סמסטר א', 6 נ"ז, 8 ש"ש

7316 – אדר' עידו גינת

ארכיטקטורה היא נקיטת עמדה בעולם.

היא מהווה ביטוי פיזי וחומרי ליחסים בין ערכים ומצבים תרבותיים, פוליטיים, כלכליים וטכנולוגיים.

מנקודת מוצא זו, ובהתייחס לתסריטים דימיוניים שנפתח, נעלה את השאלה:

היכן ואיך נעבוד, נלמד ונאהב?

על מנת לענות על שאלה זו, ננתח "מניפסטים" (יצירות) בשדות פעולה שונים - קולנוע,

ספרות, ציור, ארכיטקטורה - ונבדוק איך ניסו אמנים ויוצרים לדמיין בעבר את העתיד.

באמצעות ניתוחים אלו, נעמוד על הקשרים בין מושגים של אמצעי ייצור (טכנולוגיה), דרכי

ייצור (עבודה), אידיאולוגיה (ערכי פוליטיקה ותרבות), והארגון המרחבי של החברה.

מתוך תובנות אלו, כל סטודנט/ית ינסח "מניפסט לחברת העתיד" במדיום חזותי לבחירתו/ה-

צילום, וידאו, איור וכיוב', ויתכנן מבנה עבור אותה חברה עתידית - מבנה לעבודה, לפנאי,

ללימוד, למפגשים ציבוריים אחרים, או ל"טיפוס" שעדיין איננו יודעים להגדיר מראש.

התוצרים של הסטודיו יכללו "מניפסט" כתוב/מצולם/מאוייר, ותכנון מפורט של מבנה העונה

על ערכי "המניפסט".

האנכית ופלישת התשתיות

סטודיו, סמסטר א', 6 נ"ז, 8 ש"ש

7134 – אדר' דניאל מינץ

בתקופתנו, הערים והמרחבים האורבניים שהתפתחו סביבן נקרעות לגזרים בסערה כפולה:

הצפה דמוגרפית-הסערה האנכית ופלישת תשתיות של הכפר הגלובלי-הסערה האופקית.

שתי התופעות המקבילות מערערות את קיימות העיר כמרחב רציף של חלל-זמן. תרבות

הדחיסות נפרסת בקנה מידה חסר תקדים ומפרה גבולות של מרחבים אורבניים מוכרים.

הסערה הכפולה מוזנת מהאנרגיה של עידן המידע והתקשורת, מציפה, סוחפת וממיסה כל

המוסכמות, ההגדרות, דפוסי תחיקה, פעולה ויצירה בתחום הארכיטקטורה ומחייבת בחינה

מחודשת של "היסודות". האם האידאה של העיר, שנולדה על חופי הים התיכון, עדיין תקפה

כתשתית הראשית לקיום חברה ותרבות כבעבר? האם עקרונות הקומפוזיציה הרב-קולית

(polyphonic) הקלאסית בארכיטקטורה תקפים? האם הפערים בין התפתחות הטכנולוגיה,

הכלכלה, החברה מהווים מקור להבנה מחודשת של הארכיטקטורה?

במרחב המטרופוליני של תל-אביב מתהווה מעשה תקדימי, קירווי נתיבי איילון. הדיון בסטודיו

יתמקד בבחינה של האפשרויות התמונות במעשה תוך בדיקה של אסטרטגיות ארכיטקטוניות

רלוונטיות למימוש. במהלך הסמסטר ההצעות יתממשו כצבירה של תקבולות:

התמקמות/אתר - תסריט/עריכה. ההעמקה בשתייהן והמתחים ביניהם תחייב עמידה במבחן

התכונות הסטרוקטוראליות, טקטוניות, ומערכתיות של בנייה. מכלול המעשה מאפשר

התמודדות עם גוף ידע מעשי ותיאורטי. צבירה זו שואפת לחשוף את המהות והייחוד של

תזמור קונצפטואלי, ארכי-טקטורה.

סמסטר ב' -
סטודיו, 6 נ"ז, 8 ש"ש
אדר' יהושע גוטמן, ד"ר אדר' ארז גולני סולומון, פרופ' אדר' צבי אפרת, אדר' מתן
ספיר

סטודיו, סמסטר ב', 6 נ"ז, 8 ש"ש
7308 – אדר' יהושע גוטמן
הפרוגרמות האבודות
7308 – אדר' יהושע גוטמן

הסטודיו יחקור את הסיבות הפוליטיות, כלכליות, חברתיות, תרבותיות הקשורות בהיעלמותן של פרוגרמות ציבוריות שהיו חשובות ומשמעותיות בזמן.
הרעיון הוא שסטודנטים יבחרו אירוע מסוים מילדותם, או אירוע היסטורי כשלהו. דרך סדרה של שאלות, אבחנות, בנית הזיכרונות ודין במשמעויות המרחביות במדיומים שונים של הבעה, יתפתחו רעיון ועמדה אישית שיובילו את התפתחות הפרויקט, הפרוגרמה והמבנה לאורך הדרך.
לפרויקטים אין אתר ספציפי, אך הם יכולים להתקיים בעולם ממשי קונקרטי או בעולם מדומה, כאשר ההקשר מאפשר את זה.
לאחר איתור הנושא, הסטודנטים ימפו, ינתחו ויבחרו, פרויקטים, טיפולוגיות ופרוגרמות "אבודות", שהיו בעבר בעלות חשיבות ועניין חברתי והיסטורי ועל פי הם יציעו ויתכננו בניין כפי שהוא אמור להתפתח לדעתם עד לשנת 2067.
בעבודתם יתייחסו הסטודנטים ויצגו פרשנות לתמורות אורבניות, חברתיות, פוליטיות וטכנולוגיות כאשר המבנה הינו גורם מחולל או מושפע.

מילון הרעיונות הפוליטיים
סטודיו, סמסטר ב', 6 נ"ז, 8 ש"ש
7310- ד"ר אדר' ארז גולני סולומון

המילון — הסטודיו הוא מילון בהתהוות. כל בניין שיתוכנן במהלך הסטודיו יהווה הגדרה לערך יחיד במילון רעיונות. יהיה ביכולתו למסור מידע על הערך ולהדגים את הרלוונטיות שלו לארכיטקטורה ולמחשבתה. בחירת הערכים וההחלטה לכלול אותם בדיון נעשית על פי הרלוונטיות שלהם, מידת מעורבותם בחיינו והשפעתם עליהם, ועל פי האופן בו הם ספוגים במרחב הישראלי. בניית מילון שכזה, עשוי מבניינים ומונחה על ידי מילים, מאפשרת דיון במאפייני המציאות—נאו ליברלית, קפיטליסטית, ביטחונית, לאומית, אורבנית—ומדרבנת מערכת יחסים שבמסגרתה גוף הידע שמרכיב את הארכיטקטורה מתפתח על פי תשובות שניתנות לשאלות חקרניות על מושגי יסוד. בסמסטרים קודמים נידונו בסטודיו ערכים דוגמת 'זירת פשע', 'שעמום', 'צבע', 'שדה קרב', 'עבודה', 'אוכל', 'מערכת הביטחון', 'אסון', 'תשתית', 'מוות', 'חתונה', 'טעות', 'אוטופיה' ו-'דקדנס'.
הרעיונות — ארכיטקטורה מקבלת ממשות בתהליך שביסודו ובמהלכו עומדים רעיונות. הרעיונות נחשבים קטגוריה הכרחית לקיום, הם מראה בהירה לאידאולוגיות של חברה ולמאפיינים שלה, וכלי עבודה בסיסי בתהליכי יצירה ויצירת המרחב בפרט. הרעיונות נידונו תמיד ובכל תחום-דעת. למרות העניין התמידי ברעיון, הסימוכין שניתנו לחשיבותו או הביקורת שהוטחה בו, ולמרות סימונו של הרעיון כגרעין העשייה האדריכלית, מערכת היחסים בין הרעיון לבין הארכיטקטורה אינה נידונה באופן רציף. בכוננת הסטודיו לתרום לדיון אוניברסלי שהתפתח באקדמיה על הקשר בין בניינים לרעיונות ולשמש חלוץ בדיון דומה בהקשר ישראלי.

הפוליטי — אופייה המולד של הארכיטקטורה ואופן השפעתה על המציאות הם פוליטיים. בניינים נושאים פוטנציאל מיוחד. הם קובעים, מפתים, מאיימים, כולאים, מגנים, מפלים, מהללים, מרשימים, הורסים, כופים, צוברים, משנים, מפרידים, ממכרים, שולטים, מאפשרים ושוללים. אופיים של הבניינים, הפוטנציאל האנטגוניסטי המיוחד שלהם ואופן השפעתם על המציאות הוא פוליטי, כמעט תמיד. במהלך הסמסטר יושם דגש על רעיונות פוליטיים, על תגובות לאופיה הפוליטי של הארכיטקטורה ולמבנה הפוליטי של המרחב הישראלי. הבניינים שיתוכננו—מכלולי הרעיונות, האסטרטגיות התאורטיות ופעולות העיצוב—יהוו ניסיון לתיאור המשמעויות הפוליטיות הגלומות במרחב, ולאבחנה ביקורתית של תופעות חדשות שנכללות בו בהווה ושחורגות מהגדרות ודימויים מקובלים.

משתתפי הסטודיו צפויים לרכוש ידע על גוף התיאוריות וגילויי הדעת שמניעים את הארכיטקטורה בהווה, יכולת למקם את עבודתם בתוכו, ואפשרות לבסס עמדה ביקורתית כלפיו. הם צפויים להתמודד עם מרכיבים פוליטיים במבנה המרחב הישראלי בגישות מגוונות ורדיקליות, לפתח שיטות ייצוג וויזואלי של רעיונות, להיות רלוונטיים ולהוכיח מקוריות. **"סטודנטים"**: כולם חובשים כובעי ברט אדומים ולובשים מכנסיים בגזרה הדוקה, ומעשנים מקטרות ברחוב ואף פעם לא לומדים. [גוסטב פלובר, 1911, מילון הרעיונות המקובלים].

מבנים פתוחים

סטודיו, סמסטר ב', 6 נ"ז, 8 ש"ש

7328 – פרופ' צבי אפרת

אסיסטנטים: אלירן משאל ועמית שלוש

סטודיו "מבנים פתוחים" יתמקד בתכנון מבני ציבור בינוניים (500-2000 מ"ר) עד קנה מידה מפורט של 1:50 (ופרטים בקנ"מ של 1:10). במהלך הסטודיו יהיו כ-5 הגשות ביניים "רגילות" והגשה סופית "אילמת".

בעידן של פירוק מבנים אידיאולוגיים; מחאות אזרחיות; אי-ודאות כלכלית; אסונות אקולוגיים והבטחות טכנולוגיות - אדריכלות קשיחה המייצרת בניינים עם פרוגרמות קבועות, חללים סטטיים ומעטפות נצחיות, היא רק אופציה אחת, ברירת המחדל של מקצוע הנאחז בהרגלים מוכרים ושחוקים.

סטודיו "מבנים פתוחים" ינסה מתווה אלטרנטיבי. הוא לא יכתיב מראש אתר, נושא, קונטקסט, טיפולוגיה, פרוגרמה, מתודולוגית תכנון, שיטת בנייה, סגנון אדריכלי, טכניקת שימור או מחזור, אסטרטגית קיימות, שרטוט ידני או ממוחשב, מודלים ידניים או ממוחשבים ופורמט הגשה .

הסטודנטים יתבקשו להציע נושא-אתיקה-שיטת עבודה משלהם ולפתח אותו באמצעות תכנון מבנה ציבורי "פתוח" אשר יוכל לשמש כתשתית לתרחישים פרוגרמטיים צפויים ולא צפויים, לקבל קונפיגורציות חלליות מוכרות או זרות, ולהחליף מערכות ומעטפות בנין. מעבר לשלד האדריכלי עצמו, אם כן, הסטודנטים יתארו את שינויי התפקוד, הארגון וההבעה שהוא יכול לשאת. זה יהיה אובייקט אחד שהוא סדרה של הופעות.

למותר לציין שהפרויקטים בסטודיו לא יהיו במרחב הווירטואלי, אלא ימוקמו ויעסקו במציאות הישראלית הקונקרטית. תתבקש תשומת לב מיוחדת למלאכה, במיוחד לבניית מודלים ולשרטוטים בקני מידה מפורטים. הגשות הביניים יהיו תכופות.

סטודיו, סמסטר ב', 6 נ"ז, 8 ש"ש

אדריכלות במציאות רבודה

אדר' מתן ספיר

אנו נמצאים כיום בעיצומה של מהפכה טכנולוגית אדירה שעומדת לשנות את פני המציאות האדריכלית. כלי התכנון, אמצעי הבנייה, האלמנטים המרכיבים את הבניין ואפילו הדרך שבה אנחנו חווים את הסביבה הבנויה – כל אלו משנים וישנו את פניהם בעתיד הלא רחוק באופן שעדיין קשה לחזות.

הדרישה כיום מהבניינים אותם אנו מתכננים היא שיספקו נוחות מרבית ושיעמדו בתקנים מחמירים של בטיחות ובטחון. לאלו נוספה בשנים האחרונות דרישה לעמוד בסטנדרטים גבוהים של קיימות. בתוך כך הופכים הבניינים ליותר ויותר מורכבים ומכילים מערכות משוכללות שנועדו לאפשר את כל אלו. האדריכל, שבעבר שלט בכל האספקטים של התכנון מאבד בהדרגה את מקומו לשורה הולכת ומתארכת של מהנדסים ויועצים ותפקידו הצטמצם, מבחירה או מכורח, לתכנון של צורות ושל חיפויים שיסתירו את אותן מערכות. באופן פרדוקסלי, דווקא בעידן של שינוי בוחרים אדריכלים רבים להימנע מעיסוק בנושאים החשובים האלו.

האם, בפראפראזה על דבריו של האדריכל רם קולהאס, עלינו כאדריכלים להמשיך לדבר בנימוס על פרופורציות וקנה מידה אנושי או שעלינו לבחון מחדש את גישתנו למקצוע לאור השינויים?

מטרת הסטודיו להגדיר את מקומו כאדריכלים במציאות החדשה ולהקנות כלים לתכנון של מבנים מורכבים בתוך עולם של שינויים טכנולוגיים תדירים.

הסטודיו יתמקד בתכנון של מבנה מעורב שימושים בתוך סביבה אורבנית צפופה. נתחיל בלימוד של מקרי בוחן עכשוויים והכרת מושגי יסוד בתחום, באמצעותם נפתח אסטרטגיות לפעולה. בהמשך, נגבש פרמטרים לתכנון שיהיו מבוססים על שילוב של עקרונות מבניים וטכנולוגיים וכן שיקולים פרוגרמטיים, אורבניים וחברתיים הנובעים מתפיסת עולמו של כל סטודנט. בנוסף, יינתן דגש על שיכלול הידע ורכישת מיומנויות בכלים מגוונים, המאפשרים התמודדות טובה יותר עם אתגרי התכנון העכשוויים - תוכנות גרפיקה, תלת מימד ותכנון פרמטרי כמו גם מודלים פיזיים מהירים ככלי עבודה.

ארכיטקטורה ישראלית

סמסטר ב', 3 נ"ז, 4 ש"ש

7135- פרופ' אדר' צבי אפרת

קורס זה, המבוסס על הרצאות שבועיות, מציע בחינה ביקורתית של ההיסטוריה של האדריכלות הישראלית מראשית המדינה ועד שנות השבעים. בין הנושאים העיקריים שבהם יעסוק הקורס: המעבר מהאדריכלות "הגלויתית" של הסגנון הבינלאומי המוקדם וה"באוהאוס" לאדריכלות ה"צברית" של שנות ה-50 וה-60; תכנית האב-הארצית 1950 (תכנית שרון); אידיאולוגיה ואסטרטגיה בתכנון המרחב הישראלי; המצאתה של העיר הישראלית החדשה; תיאוריה ופרקטיקה של "הברוטליזם החדש" באירופה שלאחר מלחמת העולם השנייה ובישראל; האדריכלות הממלכתית מול האדריכלות ההסתדרותית בעשורים הראשונים; גודל אדריכלי וראשיתה של האדריכלות הספקולטיבית בישראל; האוונגרד הפורמליסטי והסטרוקטורליסטי בישראל בשנות ה-60; הפרעה גבולית: תסמונת טשטוש קוים בקני המידה הטריטוריאלי, האורבני והבנייני מראשית הציונות ועד היום.

קורס תכנון אינטגרטיבי

שנתי, 8 נ"ז, 3 ש"ש

דרישות קדם: ציון עובר בקורסים טכניקה וטכנולוגיה 1-4 ובהנדסת בניין 1-2

7092 – אדר' אלכס קרנץ, אדר' אורי שלום

(שתי קבוצות, לסירוגין, כל קבוצה אחת לשבועיים שיעור כפול)

הקורס מהווה המשך ישיר של סטודיו מבוא ד' בו נדרשו הסטודנטים לתכנן מבנה מגורים מורכב במגרש ספציפי לפי הגדרות המדמות סיטואציה ריאליסטית ככל הניתן. מטרת הקורס היא להעביר את הסטודנטים מהלך שלם של תכנון מתקדם בעבודת האדריכל, במהלכו נדרשים הסטודנטים להכין מסמכי עיצוב מפורטים לחלק מהבניין אותו תכננו בסטודיו מבוא ד', כולל תיאומם מול המערכות בבניין ועם היועצים השונים. במהלך שני הסמסטרים הסטודנטים יידרשו להכין סט תכניות עיצוב מפורט (תכנון סופי Design Development) מתואמות תוך עמידה בסטנדרטים מקובלים של גרפיקה, איכות חומרים והשלמת תכנון ועיצוב, כולל בחינה עקרונית של פרטים וחומרי גמר ולהמשיך לפרט את החומרים לכדי סט תכניות לביצוע (Construction Documents) הכולל פרטים, רשימות וכל שאר החומר הנדרש בשלב זה של התכנון האדריכלי. בחלקו ההנדסי, הקורס בא להרחיב את בסיס הידע שנרכש בשני הקורסים הקודמים ומבקש ליישמו דרך ניתוח הנדסי של הפרויקט. הקורס יתמקד בתחילתו בהבנת המשמעות ההנדסית של בחירת החומרים וימשיך באינטגרציה של כל חומרי הלימוד בקורסי ההנדסה לכדי הבנה הנדסית של מבנה ובניית סכמות סטטיות. במהלך הקורס, ייפגשו הסטודנטים עם יועצים הנדסיים מתחומים שונים ויידרשו להטמיע ידע הנדסי זה אל תוך התכנון (הקצאת מקום ומיקום על פי צרכים).

תיב"מ 2: ריינו ותוכנות תומכות

סמסטר א', 1 נ"ז, היקף 2 ש"ש (שתי קבוצות) – הקורס יתקיים בהר הצופים בימי

שלישי בבוקר.

7265- אריאל פרמן

כחלק מהכלים הפרקטיים שאדריכל רוכש בזמן לימודיו הפך התכנון הממוחשב לאחד הכלים הבולטים. השימוש בכוחות החישוב וההדמיה של המחשב, מאפשר לנו להמחיש בצורה ברורה ופשוטה את התכנון הבסיסי, אך גם מאפשר תכנון מתקדם ומורכב הנעזר במרחב הדיגיטלי.

במהלך הקורס נסקור את התוכנות המובילות, על מנת להבין את ההבדלים והיתרונות לצרכים השונים. בהמשך, נתמקד בתוכנת Rhinoceros (Rhino) שהינה בעלת ממשק וכלים מתאימים לתכנון אדריכלי. בתהליך הלימוד נבין ונתרגל את יתרונות התוכנה וניישם את הפונקציות הרבות ככלי עזר לפיתוח פרויקטים. בסיום הקורס נתרגל יצירת הדמיה ריאליסטית שתעניק נפח מציאותי לתכנון ותאפשר שימוש בכלים התיאורטיים הלכה למעשה.

סמינר בחירה

פרדיגמות בטכנולוגיה

מרצה: הלן וקסלר

סמסטר א 4 נ"ז 4 ש"ש (קורס זה לא ניתן להמרה להיס"ת)

"עיצוב זה לא רק איך שהוא נראה ומרגיש, זה איך שהוא עובד" - סטיב ג'ובס
תיאור נושא הקורס, מטרות ויעדים:

הקורס פאראדיגמות טכנולוגיות בארכיטקטורה יתמקד בממשק בין ארכיטקטורה וטכנולוגיה. הנחת המוצא לקורס, היא שטכנולוגיה הופכת לחלק אינטגרלי מתהליך התכנון, הייצור והעיצוב. בנוסף, חשיבות השליטה בכלים כמו: הדפסת תלת מימד, יצירת תוכן בפלטפורמות של מציאות מדומה (VR), יכולת להבין מוצרים טכנולוגיים בתחום ערים חכמות, עיצוב פרמטרי, מיקור המונים, שיווק דיגיטלי, מיצוב מקצועי. הבנת שדה המתחרים בו אנו פועלים דרך כלים טכנולוגיות מתקדמות, הופכת ליותר ויותר חשובה עבור בעלי מקצוע צעירים. הארכיטקט (Architect), חייב להשתדרג לארכי-טק (Archi-tech) שמאמץ את הטכנולוגיות החדשות לארגז הכלים הארכיטקטוני.

בקורס נכיר מספר רב של כלים טכנולוגיים ונבין כיצד ניתן לגייס את הכלים הללו לפרקטיקה האדריכלית. נדון בנושאים שקשורים ישירות לארכיטקטורה כמו בניית מוצר, תהליכי אוטומיזציה ובנושאים מתחומים נושקים עם כוונה לקחת משם השראה וצורות חשיבה אלטרנטיביות שיכולות להעשיר את העשייה האדריכלית, כמו: כיצד לגייס כסף ממשקיעי הון סיכון, כיצד טכנולוגיה עוזרת לנו למצב, לפתח ולשווק את הרעיונות והיכולות שלנו. הקורס יורכב משילוב בין הרצאות פרונטאליות, הרצאות אורח ממומחים מהתעשייה, ביקור באחת מחברת הטכנולוגיה המובילות ולימוד מבוסס פרויקטים.

תוצרי למידה:

הסטודנטים ירחיבו את הידע שלהם לגבי הפתרונות הטכנולוגיים העומדים לרשותם כיום בשוק ויחקרו כיצד טכנולוגיות אלו יכולות להשתלב בעשייה האדריכלית. הסטודנטים יבינו יותר כיצד חברות טכנולוגיות מתפתחות. כמו כן, יפתחו הבנה בסיסית של כלי שיווק דיגיטליים וכיצד ניתן לגייס את הכלים הללו לשיווק עצמי וקידום הקריירה. הסטודנטים יפתחו פרויקט עצמאי שמשלב בחירה של אחד מהכלים הטכנולוגיים והיכולת שלו להשפיע על ארכיטקטורה.

כל הסטודנטים יגישו בסוף הסמסטר תרגיל עם הכלי שבחרו ויתארו בטקסט קצר את ההשלכות וההיתכנות שלו בתוך הדיסציפלינה האדריכלית.

דרישות הקורס ואופן חישוב הציון לסטודנט / שיטות הערכה:

נוכחות והשתתפות פעילה כולל קריאת הפריטים הביבליוגרפיים וההפניות במהלך הסמסטר (50%).

הצגת נושאים לפי בחירה כמבוא שיעור (15%)

הגשת סוף בכל סמסטר ועריכת החומרים בפורמט שינתן בתחילת השנה (35%).

המגורים

**סמסטר ב', 4 נ"ז, 4 ש"ש
7418- ד"ר תמר ברגר**

בקורס נבחן את מושג המגורים כיחס בין עובדה פיזית לעובדה חברתית, מבחינה היסטורית ומבחינה תמטית גם יחד. המגורים ייבחנו בראש ובראשונה כתופעה תרבותית, המשלבת היבטים פיזיים, חברתיים-כלכליים ופוליטיים. נעקוב אחרי התפתחות התופעה בעת המודרנית, השינוי העמוק שחל בתפישתה בתפר המאות ה-19 וה-20, החזרה אליה בראשית המאה ה-20 וערעורה הנוסף בעת הזו. תיאור המהלך יעלה את הסוגיות העיקריות הנקשרות בתופעה: שאלות של מגדר, שליטה ופיקוח, ביו-פוליטיקה, היחס בין האישי לפוליטי, אידיאולוגיה וחירות.

חובות:

נוכחות, השתתפות

הצגת רפרט המהלך הסמסטר: שאלת המגורים בהקשר הישראלי (30%)
עבודה מסכמת (70%)

להחזיר עיטור ליושנו

**סמסטר א', 4 נ"ז, 4 ש"ש
71070- ד"ר אדר' ענת דוד-ארטמן**

המושג "עיטור" זכה לעדנה בשנים האחרונות, שבא לידי ביטוי בריבוי הספרים, המאמרים והסימפוזיונים בנושא. בסמינר זה ננסה להבין את המושג, את הרלוונטיות שלו לארכיטקטורה עכשווית ואת הגלגולים השונים שהמושג עבר במשך הזמן. הסמינר יתמקד בקריאה של הטקסטים העכשוויים וקריאה של טקסטים ישנים יותר לאור הפרשנויות החדשות. תיידרש קריאה משיעור לשיעור של טקסטים באנגלית. בנוסף, ילווה הסמינר בתרגילים תיאורטיים ומעשיים. בסופו של הקורס תיידרש כתיבת עבודה סמינריונית.

סמסטר ב

אנתרופולוגיה ויזואלית:

חלל, צורה ומקום

**סמסטר ב', 4 נ"ז, 4 ש"ש
71070 - ד"ר יונתן ונטורה**

האדריכל, כאחד מסוכני התרבות העיקריים בעת המודרנית, נמצא בעמדת השפעה מרחיקת לכת על התכנים התרבותיים בכל חברה. לצד כליו המקצועיים-מדעיים של האדריכל, עליו גם להבין את החלל התרבותי-חברתי בו הוא פועל ובו הוא עתיד להשפיע. למשל, יחסי-כוח, זירות קונפליקט לצד אפיקי השפעה, אינטגרציה רב-תרבותית וקידום פרויקטים הוליסטיים והומאניים. מעבר להיות האדריכל מדען ואומן עליו גם לדעת הן לעשות שימוש במגוון תיאוריות מדיסציפלינות שונות והן לעשות שימוש במתודולוגיות מגוונות בכדי להבין את השדה התרבותי-חברתי בו הוא יוצר.

בקורס זה נלמד לעשות שימוש בשני העולמות העיקריים הללו: מחד גיסא, עולמות התיאוריה של האנתרופולוגיה החזותית והתרבות החזותית, ומאידך גיסא, לעשות שימוש בעולמות המתודולוגיים הנשענים על מידע חזותי לצורך הבנה, ניתוח והענקת משמעות לחלל החברתי הסובב אותנו. האנתרופולוגיה היא דיסציפלינה קרובה ואף משיקה לארכיטקטורה משום ששתי הגישות עוסקות בהבנת צרכיהם התרבותיים-חברתיים של בני-אדם. יתרה מכך, לארכיטקטורה, לצד עיצוב תעשייתי, כסוכני השינוי העיקריים בעולם

המורכב בו אנו חיים, צריכה להיות היכולת להפנים צורות חשיבה ופרשנות אלטרנטיביות, ובראשן אחת הדיסציפלינות המרכזיות העוסקות בבני-אדם – האנתרופולוגיה. לבסוף, ההתמקדות בכלים חזותיים חשובה משום שחלק ניכר מהמבט האדריכלי עוסק במידע ויזואלי-סמיוטי. כחלק ממטלות הקורס נלמד לעשות שימוש בכלים האנתרופולוגיים בכדי להפיק מידע ויזואלי ופרשני בעזרתנו נקדם את כלי החשיבה האדריכלית בה יעשו הסטודנטים שימוש. המחקר שיערך במהלך הקורס ישמש את הסטודנטים להעשיר את ארגז הכלים שיעמוד ברשותם לקראת פרויקט הגמר.

תיאוריות עכשוויות באדריכלות

סמסטר ב', 4 נ"ז, 3 ש"ש

7169-ד"ר אדר' אסף פרידמן

בשיח האדריכלי הדעה הנפוצה בארבעים השנים האחרונות הייתה שתרבות לא יכולה יותר להיות מובנת כתהליך ספונטאני בשיח החברתי, אלא נוצרת דרך מודעות עצמית שנבנית על תהליך תיאורטי. ההתפתחות של סוגי אינטרפרטציה שונים ממדעי הרוח ועד טכנולוגית המידע נתנו לחוקר כלים שונים לחשוב ולהציג את הארכיטקטורה. היום ישנה האפשרות להשוות נושאים שונים ולתת לארכיטקטורה את היכולת להשתלב ולהציג את חשיבותה בשיח האינטלקטואלי. הקורס יבחן תיאוריות ארכיטקטוניות עכשוויות כפי שהן מובאות על ידי אדריכלים בארבעים השנה האחרונות. האנתולוגיה של כתבי אדריכלים ותיאורטיקנים של האדריכלות תוצג על פי נושאים שהם במרכז הדיון הארכיטקטוני.

אוצרות ועיצוב תערוכות כפרקטיקה ביקורתית

סמסטר ב', 4 נ"ז, 3 ש"ש

7188-1 - אדר' עידו גינת ד"ר קמיאן-קשדן עדינה

הסמינר המוצע מבקש לספק את הרקע התיאורטי ואת המסגרת המעשית לבחינת תפקידיה השונים של התערוכה, והתערוכה האדריכלית בפרט, על שלל המכשירים והכלים המובלעים בפרקטיקה, אשר נותנים לה את הכוח למסגור שדות ושיח תרבות. התערוכה הינה פרקטיקה עם היסטוריה של למעלה מ-150 שנה בעידן המודרני. רבות מהתערוכות שימשו ככלי לייצוג של הישגים (אמנותיים, אדריכליים, פוליטיים או טכנולוגיים) להפצה של ידע וחדשנות, או לצורך ביסוס מעמדו של סגנון או אידיאולוגיה. בימינו, מנקודת מבט ביקורתית והיסטוריוגרפית, איננו יכולים יותר להתייחס לתערוכה רק כמכניזם ניטרלי לצרכי ייצוג. הירידים העולמיים של המחצית השנייה של המאה ה-19 והמחצית הראשונה של המאה ה-20, מהווים דוגמה לאופן בו תערוכות מסחר שימשו לייצוג של מערך כוחות פוליטיים, לבנייה של זיכרון מוסדי, [ולפי טענתו של חוקר התרבות טוני בנט] וגם נועדו לחינוך, סוציאליזציה, ומשטור מעמדי של קהל הצופים. בפרספקטיבה ביקורתית, ניתן לטעון כי גם תערוכות האמנות לאורך המאה ה-20 עשו שימוש דומה בבחירות אוצרותיות ובתכנון של חללי התצוגה, ככלים לבנייה או ביקורת על קאנון אמנותי תרבותי ולמיסוד של נרטיב היסטורי-חברתי. במובן זה, גם תערוכות מבני אדריכלות, שרווחו במחצית הראשונה של המאה ה-20 כמדיום לניסויים בטיפולוגיות מגורים, שימשו כמכשירים ליצירה ולהפצת מניפסטים (בנויים) של עולם תרבותי ופוליטי שלם. הסמינר מבקש לתרגל את הכלים באמצעותם יוכלו הסטודנטים לבחון את כוחן ויכולתן של תערוכות למסגר את הדיון האמנותי והאדריכלי. הסטודנטים יחשפו לתפקיד התערוכה במאה ה-21 בחקירתם של תנאים תרבותיים, כלכליים וחברתיים.

שנים ד'-ה'

מרכז: יפורסם בהמשך

בשנים ד' ו- ה' ניתנת לסטודנט האפשרות להתמקד בתחום מקצועי ו/או תמאטי עפ"י העדפותיו. בשנים אלו הסטודנט רשאי לבחור ביחידת לימוד אחת למשך ארבעה סמסטרים, או לחילופין לנדוד בין יחידות הלימוד השונות כרצונו. יחידות הלימוד מציעות פרויקטים תמאטיים סמסטריאליים עפ"י תחומי ההתמחות שלהן, ובנוסף מאפשרות לסטודנטים בשנה ה' לעשות את פרויקט הגמר שלהם במסגרותיהם. סופו של תהליך זה בגיבושו של פרויקט גמר המציג תזה ממוקדת ומנומקת הנושאת חותם אישי. יחידות הלימוד משקפות תחומי ידע מקצועיים של מורי המחלקה ומייצגות אג'נדה פדגוגית של בחירה, התמחות והמשכיות. המחלקה מעודדת את מסלולי ההתמחות להתנהל כיחידות אקדמיות עצמאיות המייצרות תכנים דיסקורסיביים ומאגרי ידע ייחודיים. מנחי יחידות ההתמחות, יחד עם הסטודנטים, יזמים פעיליות אקדמיות וחופ אקדמיות כגון: ימי עיון, כנסים, פרסומים ושיתופי פעולה עם מוסדות אקדמיים וציבוריים.

במהלך שנים ד-ה על הסטודנט לצבור 3 קורסים תומכים כאשר אחד מהם מחויב מול פרויקט הגמר.

**סטודיו (יחידות מחקר) סמסטר א' ו-ב' -
דרישות קדם: ממוצע 70 ומעלה בשני קורסי סטודיו שנה ג'.**

עיר שחורה

סמסטר א' ו-ב', 6 נ"ז 8 ש"ש

7467- אדר' שרון רוטברד, אדר' עידית קופסקי

יחידת הלימוד והמחקר "עיר שחורה" מתמקדת בראש ובראשונה בתחום "העיר השחורה" ההיסטורית של תל אביב – יפו, אך תבחן גם תופעות מקבילות בזמנים אחרים ובמקומות אחרים; ערים שחורות נמצאות בכל מקום על פני כדור הארץ. הסטודיו ישאף להוות מעבדה חיה לתכנון עירוני וארכיטקטוני של מקום, וכוח מסנגר לאוכלוסיות ולמקומות שכיום אינם נהנים מגיבוי תכנוני או משרות אדריכלי. הסטודיו ישאף להציג אלטרנטיבות ישימות למציאות הקיימת והמתוכננת ולפרקטיקות השגורות. הסטודנטים מוזמנים להגיש הצעה לפרויקט אישי המשתלב בתכני הסטודיו (נהלי העבודה וההגשות יפורטו במסמך נפרד).

אדריכלות אזרחית

סמסטר א' ו-ב', 6 נ"ז 8 ש"ש

7523 – אדר' ליאת אתגר – בריקס, אדר' ייטב בוסרה

יחידת הלימוד והמחקר "אדריכלות אזרחית" עוסקת בחשיפה, מחקר ופיתוח טקטיקות לפעולה אדריכלית אזרחית. היחידה בוחנת באמצעות תהליכי העיצוב האדריכלי את האפשרויות שמציעה הפרקטיקה האדריכלית לפעולה הפוליטית ואת האופן בו הפוליטיקה משתתפת בעיצוב הפרקטיקה האדריכלית. היחידה יוצרת פלטפורמות של שותפות עם תושבים, גופי תכנון וארגוני החברה האזרחית בישראל לקידום צדק חברתי, סביבתי וכלכלי באמצעות כלים של תכנון ועיצוב. תהליך העיצוב בסטודיו מבוסס על חקירה חברתית-כלכלית מקומית, מיפוי צרכי הקהילה, זיהוי הפוטנציאל המקומי, יצירת פרוגרמות עירוניות חדשות ותשתית אדריכלית להתפתחות עתידית. אנו רואים חשיבות רבה בגישה רב תחומית לתכנון המרחב העירוני

המקומי, תוך שילוב של ידע מקצועי וידע מקומי. אנחנו פועלים לאימוץ מודלים קיימים של אדריכלות בקוד פתוח ומדע אזרחי ופיתוח כלים חדשים אשר יאפשרו שיתוף ידע והשתתפות של מומחים ותושבים בכל שלבי התכנון והבנייה של סביבתם. פרויקט הגמר הוא פרויקט אישי. ראשיתו בזיהוי מרחב, סוגיה תכנונית ועניין פוליטי הדורשים פעולה אדריכלית דחופה. הפרויקט מבטא תנועה רציפה בין תיאוריה ופרקטיקה, חקירה ותכנון אדריכלי בקנה מידה משתנה. בשנת הלימודים תשע"ח אנחנו מעוניינים להמשיך בתהליכים ייחודיים של תכנון משותף, אך לצדם להעמיק את ההיבט הפוליטי והרדיקלי של פעילות היחידה דרך העיסוק התיאורטי ב"דמיון אזרחי", לימוד וניתוח של אוטופיות ויצירת הצעה תכנונית רדיקלית. כך, פרויקט הגמר, יתחיל בהגדרת בעיה, או סוגיה דחופה מתוך חקירה חברתית-מרחבית משתתפת ולאחר מכן יוכל לבחור בנתיב של תכנון משותף לטובת תוצר תכנוני ואדריכלי מידי, או בתכנון רדיקלי, הנעשה עם שותפים ובעלי עניין, ומציע סדר פוליטי וחברתי אחר. בשני הנתיבים יידרשו הסטודנטים להציג הצעה תכנונית ואדריכלית מפורטת. בנתיב השני הם ידרשו גם לפיתוח מושגי של רעיון פוליטי ולכתיבה של טקסט אוטופי/דיסטופי.

24/7

מסטר א' ו-ב', 6 נ"ז 8 ש"ש

7468- אדר' דן הנדל, אדר' דניאל זרחי, טל ארז

מחוז לגריד

נדמה כי המגמה העדכנית במרחבי עבודה כיום, המושפעת מתאגידי טכנולוגיה בעלי השפעה כלכלית אדירה, מבקשת לערב שימושים, למזג את הגבולות המרחביים והוירטואליים בין דיספלינות עבודה שונות, ולטשטש מרחבים מסורתיים של עבודה, פנאי ומגורים. זאת מתוך תפיסה הדוגלת בגמישות וקישוריות: חזון בו כל חלל עבודה יוכל לשמש לכל פעילות, להשתנות בהתאם לצרכים ולהיות תמיד מחובר לעולם מסביב. עם זאת, מסיבות שונות לא מעט סביבות עבודה דורשות דווקא את ההפך: ניתוק מהסביבה, ניתוק מתלות מערכתית, ניתוק אנרגטי, וניתוק מהעין הציבורית. בין אם מדובר באתרים ביטחוניים, במרחבים העוסקים בפעילות לא חוקית, בסביבות עבודה הדורשות אוטונומיה ויכולת הישרדות גבוהה, או בקבוצות בעלות ממד אוטופי המבקשות להתרחק מהאינטנסיביות העירונית על בסיס אידיאולוגי, הרי שארגונים וקבוצות רבות off the grid. נזקקות לסביבות עבודה שיתקיימו בחקירה של ההיסטוריה off the grid: במהלך שנה"ל תשע"ח תעסוק יחידת המחקר 24/7 בנושא-על בעבודה של תצורות העבודה הזו, באיתור שלהן כיום, בבניית פרוגרמות עבורן, ובעיצוב ותכנון סביבות עבודה אוטונומיות המאפשרות את התנאים המיוחדים שהן דורשות. בסמסטר א', תתמקד שנה רביעית ביער יתיר כאתר עבור הפרויקטים. היער המדברי, ניסוי יערנות חלוצי מסוגו, הוא אתר עבור חברת אנרגיה חלופית איתה אנו משתפים פעולה. הפרויקט יכלול חקירה של סביבות עבודה אוטונומיות ותכנון מפורט של מבנה או כמה מבנים, בדגש על האתר הייחודי, עבור החברה על פי פרוגרמה שתיתן במהלך הסטודיו. כאשר מהלך התרגילים, off the grid, שנה חמישית יפתחו את הפרויקטים שלהם תחת תימת העל השנתית בסמסטר א' יהיה דומה לאלו של שנה רביעית) פירוט בהמשך, (אך עם בחירה אישית של נושא ואתר. הבחירה האישית הזו תגובש בעבודה עם המנחים בחלקו הראשון של הסמסטר. במהלך הסמסטר יתקיימו סדנאות אמן עם מומחים מהארץ ומחו"ל.

ארכיטקטורה א-פורמאלית סמטר א' ו-ב', 6 נ"ז 8 ש"ש

פרופ' אדר' סנאן עבד אלקאדר, אדר' דליה נחמן פרחי
היחידה מתמקדת בחקר תופעות ותוצרי הבניה בארכיטקטורה הפורמאלית/א-פורמאלית
והשפעתן ההדדית. המרחב בין הפורמאלי לבלתי-פורמאלי הינו היברידי ודינמי במהותו,
אתר עימות ויעד לחקר ביקורתי, שמבסס כיוון סדר תכנוני חדש.
לפיכך, מוצע צוהר לחקור ארכיטקטורה הנוצרת בקבוצות חברתיות, תרבותיות ופוליטיות
שאינן חלק מהדיון של הזרם המרכזי, זו הפלסטינית, כמו גם אחרות.

הדיון צומח מההקשר הפוסט-קולוניאלי, המתאר את היחסים בין הכוח ההגמוני לנשלטיו, בין
בעלי הכוח לאוכלוסיות מוחלשות, תוך המשגת המרחב השלישי המורכב משניהם גם יחד.
מתודולוגית, אנו רואים חשיבות בגישה אינטרדיסציפלינרית, המעודדת גמישות ויצירתיות
במסגרת התכנון הפורמאלי, שמתקשה, כיום, להתמודד עם שילוב הכוחות המקומיים
והגלובליים הפועלים במרחב. אלו, מקבלים משנה תוקף בעידן של הגירה, פליטות, ושוליות
חברתית, אשר מאתגרות את הקודים הקשיחים של תכנון פורמאלי, יציר כפיהן של קבוצות
הגמוניות, אשר מצדן עוברות תמורות עומק שמשנות את שדה התכנון (מריכוזיות לאומית
למדיניות נאו ליברלית מונחית הון).

האפשרות לבחון מרחבים ואוכלוסיות, שבדרך כלל מודרים ממערכות התכנון הפורמאלי,
מחייבת לבחון מחדש ולהטיל ספק במושגים וערכים בסיסיים של תפיסת מרחב ואדריכלות,
שמקורם, על פי רוב, בתפישות מערביות. מתוקף כך, מפותחים כלים מחקרניים שיאפשרו
להגדיר מושגים מקומיים, תלויי תרבות, המתאימים למורכבות המקום, ובכך מאתגרים
תפישות תכנון פורמליות. כך, מתאפשר דיון מחדש במרכיבים דיאלקטיים בתחום
הארכיטקטורה והתכנון: סדר ואי סדר, ממסד ופרטים, שליטה ואנרכיה, אוטוריטה חיצונית
וידע פנימי, תאורטי וקונקרטי, אדריכלות מעורבת/פרו אקטיבית, אחידות וריבוי, ציות
והתנגדות, תהליכיות לינארית ומעגלית, ביסוס אמפירי ופרספציה, קווי שרטוט וחיים במרחב,
טובת הכלל-קהילה-אינדיבידואל.

עבודת הסטודיו ביחידה בוחנת, בעזרת מקרי מבחן מגוונים, ממג'ד אלכרום ועד פרדס דאלק
ביפו, את המבנים הפורמליים והבלתי פורמליים במרחב, את הכוחות המניעים העומדים
מאחוריהם, את האידאולוגיות המנחות אותם ואת טיב היחסים המורכבים ביניהם, ושואפת
לזקק ממורכבות זו קודים חדשים לתכנון. בתהליך מוטה עיצוב ארכיטקטוני (Design
oriented process), נבחנים הפרט והמכלול כאחד, ותובנות חומריות וטכנולוגיות בונות
ארכיטקטורה שמזינה חזרה את תכנון קני המידה העירוניים, ובכך מבטאת סדר יום הומני
ומקיים.

אתר - זו השנה הרביעית שהיחידה מציעה התמודדות עם המרחב היפואי, מרחב מעורב
המגלם את האתגרים התכנוניים והדילמות האקדמיות והמעשיות הצומחות מהנושא (ישנה
אפשרות בשנה החמישית לחקור אתרים מחוץ ליפו, בעלי מאפיינים רלוונטיים לנושא,
בתיאום מראש עם המרצים). האתר הנבחר יתבע התייחסות ברמת בינוי עירוני ובקנה מידה
ארכיטקטוני מפורט, בהתאם לגישת היחידה.

יחידת המגורים: הזכות לעיר מקלט

מסטר א' ו-ב', 6 נ"ז 8 ש"ש

7468 - אדר' רן גרוס, אדר' ג'ואנה קוטו,

מס' א אירופה ישראל The Open Class Room

מס' ב אפריקה ישראל The Affordable African City

יחידת המגורים עוסקת בתרבות המגורים בעיר ובעתיד העיר. היחידה בוחנת את התהליכים והכוחות המשנים את תרבות המגורים בארץ ובעולם, כלכליים, חברתיים, דמוגרפיים ופוליטיים, ומחפשת אפשרויות חדשות, בהישג יד, למגורים בעיר.

היחידה מייצרת פלטפורמה דיסקורסיבית-מחקרית לדין בסוגיות אקטואליות, מהחשובות העומדות על סדר היום הציבורי והחברתי בעולם ובארץ, בשאלת המגורים בעיר והדיור בהישג. בשנות קיומה של היחידה, הסטודנטים עסקו בשאלות של הגירה, פליטות, ונוודות אורבאנית, בציפוף העיר ובתשתיות המאפשרות את המגורים בעיר, זאת תוך קריאה חדשה של המרחב העירוני וחיפוש אחר קרקע חדשה למגורים וצורות מגורים חדשות ורלוונטיות למציאות המשתנה.

על רקע תופעת הפליטות העולמית המתגברת, מתמקד הסטודיו בשנים האחרונות בשאלת הזכות לעיר של הפליטים, מהגרי העבודה ומבקשי המקלט, ומייצר תשתית מחקרית בנושאי יחסי פרט-קהילה-עיר, קביעות וארעיות, ומערכות הקיום הכלכליות והחברתיות המאפשרות את קליטת המהגר בעיר ולו באופן זמני.

סוגיית המגורים בעיר נדונה דרך עיניהם של המהגרים, הפליטים ומבקשי המקלט, מאפריקה ישראל ואירופה, ארגונים ללא מטרת רווח, ומוסדות מחקר בארץ ובעולם, המהווים עבורנו בסיס ומקורות מידע אלטרנטיביים למיפוי מסלול הקליטה של המהגר במרחב העירוני הקיים, מתוך הבנה שמתודות התכנון המקובלות ואסטרטגיית התכנון מלמעלה, אינן יכולות להתמודד עם המציאות החדשה.

העיר הפרמטרית

מסטר א' ו-ב', 6 נ"ז 8 ש"ש 74684 - אדר' נתנאל אלפסי, אדר' רן שבתאי

המהפכה הטכנולוגית דיגיטלית של סוף המאה העשרים, הביאה עמה שינויים מרחיקי לכת לדיסציפלינות העיצוב השונות, ולארכיטקטורה בפרט. כיום, הפרדיגמות האדריכליות הישנות אינן יכולות לבטא עוד ולהתמודד עם קצב החיים החדש ועוצמתו. האדריכלות הדיגיטלית הינה אדריכלות שבה תהליכים מבוססי מחשב מניעים ומובילים את תהליך התכנון והעיצוב. כיום, סביבות התכנון החדשות מאפשרות חשיבה חדשה אשר מאתגרת כל אספקט באדריכלות המסורתית, החל מסקיצות ומיפויים, דרך חומריות וחיפוש צורה, וכלה בקונסטרוקציה ושיטות בנייה באתר. אלה הן הסביבות החדשות בהן אנו נדרשים לתכנן כיום, וזהו בסיסה של החשיבה הפרמטרית, היום, במאה ה-21.

"העיר הפרמטרית" חוקרת את תהליכי העיור בקונטקסט גלובלי ומקומי ובוחנת אתרים אשר עומדים בפני שינויים סטרוקטורליים וחברתיים רחבים. תחום המחקר נע מעבר למורשת התכנון העירוני המתאפיינת בהגדרות בינאריות בין עיר לספר, בין עיר ופרבר וכו'. במקום, העיר הפרמטרית היא אשר נבחנת כמורכבות משתנה של מערכות חברתיות וכלכליות מלאכותיות וטבעיות. במסגרת היחידה הפרמטרית, נפנה את הזרקור אל עבר שאלת האנרגיה, הקשר לטבע והעיר בה דינמיקות מרחביות הן בלתי נפרדות מהשפעות שינויי האקלים, נוף ותשתית, דגרגציה של מערכות אקולוגיות, התערעורת מערכות המגורים, האתגרים של דפוסי העבודה העכשוויים והתמורות העוברות של שאלת המוביליות בערים.

תוצרי הסטודיו ינועו במגוון קני מידה מהמרחבי והאורבני ועד השכונתי והפרטי. יעסקו במורכבותן של מערכות היחסים המרחביות, הדינמיות הגוברת, שטף המידע, טכנולוגיה ויחסים סוציו-כלכליים פתוחי הקצה המשתנים ללא הרף, ובזמן אמת. תוך ייצור מידע במערכות פרמטריות נוכל להתחיל לייצר מערכות רפלקסיביות, גמישות, מורכבות, משתנות ודינמיות, המסוגלות לייצר סביבות חיים חדשות הרלוונטיות למאה ה-21.

דגש חשוב יושם ביוניט ובקורס התומך על התמקצעות ושיפור ארגז הכלים של הסטודנט. המשתתפים יתנסו בכלים מעשיים יישומיים דוגמת- שימוש בתוכנות פרמטריות, ייצור ועיצוב דיגיטלי, רובוטיקה, תוכנות למידול גאומטריות חכמות, מציאות מדומה, תוכנות סימולציה, מיפוי ואקלים, תוכנות אנימציה ותוכנות לרינדור וחומריות מתקדמות. כמו גם כלים רעיוניים תאורטיים נרחבים בשדה התכנון הפרמטרי. כך שיייווצר גוף ידע משמעותי בקרב המשתתפים, להבנה ביקורתית, היסטורית ומעשית של עולם התכנון הפרמטרי.

היחידה "העיר הפרמטרית" שמה לה למטרה להעניק תמיכה ועומק בסביבת העבודה של הסטודנט בעבודת הגמר שלו, לעורר ולגרות את הסקרנות וחדוות העשייה האדריכלית וזאת לצד פיתוח יכולת אמיתית להשתמש בכלי תכנון מתקדמים ובאפשרויות ייצור מגוונות. אנו מאמינים שעלינו ליצור תשתית איתנה אשר תעניק למשתתפי היחידה בטחון ואופק להמשך לימודיהם בסביבה מחקרית או להשתלבותם בפרקטיקה המקצועית בארץ ובעולם.

ים תיכון

סמסטר א' ו-ב', 6 נ"ז 8 ש"ש סמסטר א

7468 –דר' אדר' יוסי קליין, אדר' אחמד חרוף

יחידת המחקר 'ים תיכון' תתמקד בתכנון של סביבות עירוניות וארכיטקטוניות חדשניות מתוך עיון ביקורתי במורשות תרבותיות, עירוניות וארכיטקטוניות שהתפתחו באגן הים-התיכון החל בעת העתיקה ועד לעת המודרנית, וביחס הציוני, הישראלי והפוסט ישראלי למורשות אלה.

יחידת ים - תיכון תבליט זיקות בין תחומיות בין מחקר היסטורי ותרבותי (culture research) לבין פיתוח של מתודולוגיות ופרקטיקות מרחביות בכל קנה מידה. בהקשר זה יש להדגיש, שאמנם דגש מרכזי הוא דיון בהיבטים תרבותיים - היסטוריים, אבל המבט האופרטיבי יהיה ביקורתי, עכשווי ועתידיני, וממוקד בסוגיות פרגמטיות (אורבניות, ארכיטקטוניות, סביבתיות וטכנולוגיות) חלק מניסיון לרה-קונסטרוקציה מהותנית של המרחב הישראלי.

היחס הציוני והישראלי לתרבות הים תיכונית היה ונשאר אמביוולנטי במיוחד, כאשר עצם מושג הים-תיכוניות המאפשר לכאורה גישה רשתית חדשה שאינה לעומתית קרי, אומה כנגד אומה או תרבות כנגד תרבות, נתקל בהתנגדות, כשחלק מהנטיות הישראליות המוצהרות מסתירות ביקורת באשר לעצם הלגיטימיות של פיתוח אופציות מזרחיות או אזוריות החותרות תחת המונוליתיות הלאומית הישראלית. הלבטים באשר לשיוך הגיאוגרפי של ארץ ישראל / מדינת ישראל אפיינו ועדיין מאפיינים את הפולמוס הציוני והישראלי, והשאלה האם יש להקים כאן ישות על-מקומית או את 'וינה על גדות הירקון' או שמא יש ליצור לבנט חדש, מזרחיות חדשה, או כנעניות ושותפות במרחב השמי היא שאלה תרבותית וארכיטקטונית נוכחת ומתמדת. השיוך הגיאוגרפי-תרבותי ותקפותו הוא משאלות המפתח בהן תעסוק יחידת ים-תיכון כשבמוקד המורשת והאידיאה הים תיכונית והשפעותיה על דמות המרחב הישראלי העכשווי. בהקשר זה נטען כאן שהים התיכון אינו אזור גיאוגרפי אלא דגם וישות מטפורית הנתון לפרשנות מתמדת.

ארכיטקטורה: פרוגרמה, צורה, טכנולוגיה

סמסטר א' ו-ב', 6 נ"ז 8 ש"ש

7468 – אדר' יובל בר, אדר' רבקה גוטמן

העיר במאה העשרים ואחת עדה לשינויים מפליגים בצורה, בארגון ובמבנה, בתוך תהליכים של עיור מואץ, דחיסות, ומשברים פוליטיים, חברתיים וכלכליים. המורכבות הרב-ממדית של ערים עכשוויות כבר לא ניתנת להבנה בכלים הקיימים, של בידוד והפרדה פונקציונליים בין תכנון, עיצוב עירוני וארכיטקטורה. הפרדות מיושנות אלו מאתגרות מתודולוגיות ותיאוריות של ארכיטקטורה ואורבניזם. מאז המאה התשע-עשרה, ערים והארכיטקטורה שלהם מנומקים בעיקר באמצעות מושגים פוזיטיביסטיים של אורבניזם מדעי והדיאלקטיקות שלו. גם כיום, מאחורי הסוואות אידיאולוגיות כמו אקולוגיה, קיימות, פונקציות כלכליות, עדיין מוביל סדר היום המודרניסטי המגדיר את העיר כבעיה אמפירית שניתן למצוא לה פתרון טכני. וטכנוקרטי.

המשימה היא אפוא להמשיג מחדש ובאופן רדיקלי (re-conceptualise) את צורות המגורים ואת העיר עצמה באמצעות שתי שאלות: איך זה בנוי? איך זה עובד?; לחקור את הארכיטקטורה והפוליטיקה של היחידה המשקית הקלאסית 'אויקוס' (oikos, משק-בית, בית-אב) כחומר בניה של העיר; את מרכיבי האוטונומיה שלה; את ההפרדות המכניסטיות בין בעלויות, ייצור וכוח; לערער מושגים כמו "יחידת מגורים שווה דירה" או ציבורי שווה נייטרלי" ולשקול מחדש את מערכות היחסים בין הבית לבין העיר והעולם ואת הממד הפואטי שלו כתנאי אדריכלי בסיסי.

מכונת העיר, כמו מכונת המגורים של קורבוזייה מראשית המאה העשרים (Machine d'Habitation), נתפסת עדיין כשדה-פעולה שתכליתו תפקוד יעיל. כפי שניתן לארגן ביעילות את מרחב המגורים על בסיס פונקציות סופיות, כך ניתן לתכנן את העיר ואזוריה השונים על פי הפרדה בין סוגים של פעילות (zoning): מגורים, פנאי, עבודה ונסיעות, או למהול אותם זה בזה (mixed use) כיחידות סגורות ומופרדות - תוך הסוואת הממד הפוליטי וההיגיון הכלכלי שמאחוריו - ובאותן פרדיגמות קונסנזואליות (מוסכמות) שבתוכן נוצרים "דירה", "מצוקות דיור", "משברי עירוניות", "פרטי-ציבורי", "אקטיוויזם חברתי", מגורים ארעיים, ג'נטריפיקציה, פרוורי שינה ושכונות פליטים. מנגד, גישות עכשוויות בארכיטקטורה מאתגרות את התחום; ארכיטקטורה פוליטית מבוססת על מודעות ועל הכרת הפילוסופיה הפוליטית-כלכלית, כתנאי הכרחי למחקר אדריכלי באמצעות עיצוב (Architectural Research by Design).

קורסים עיוניים תומכי סטודיו

שיבוצים לקורס תמך ייעשו באופן אוטומטי לפי השיבוץ בסטודיו (לפי היוניט) הקורס הינו חובה לכול סטודנט.

(במהלך שנים ד-ה חובה ללמוד 3 קורסי תמך כאשר אחד מהם מול פרויקט הגמר)

טכניקה וטכנולוגיה :

חתך קיר

שנה ד' סמסטר א', סמסטר ב' 4 נ"ז, 3 ש"ש

דרישות קדם: ציון עובר בקורסים טכניקה וטכנולוגיה 1-4 ובקורס תכנון אינטגרטיבי, הנדסת בנין 1-2

7167- (בשתי קבוצות) – אדר' סער לוי ג'הרן אדר' אייל עברי

בקורס זה יממשו הסטודנטים את הידע שרכשו לאורך שלוש שנים של לימודי הטכנולוגיה על ידי תכנון ובנייה של מבנה עצמאי או חלק ממנו בקנ"מ 1:1 תוך חשיבה על טכנולוגיית הבניה, חומרי הבניה, פרטים ויישומם בפועל.

חוק התכנון והבניה ופרקטיקה מקצועית

שנתי, 2, נ"ז, 2 ש"ש

74805- עו"ד אדר' ולנטינה נלין

מטרת הקורס היא הכרת חוק התכנון והבניה ודינים אחרים הרלוונטיים לפעילותו של האדריכל, הקניית כלים מעשיים לשיתוף פעולה מוצלח ופורה עם רשויות התכנון והבניה ועבודה במקצוע כאדריכל עצמאי או שכיר. נושאי הלימוד בהם יעסוק הקורס הם: חשיבה משפטית ותורת ההיגיון; יסודות תורת ותולדות המשפט; יישוב סכסוכים; זכויות במקרקעין; מוסדות התכנון בישראל; תכניות; היתר בנייה; אחוזי בנייה וחישוב שטחים; הקלה; שימוש חורג; סטייה ניכרת; עבירות בנייה ועונשין; פיקוח; עיסוק במקצוע; רישום ורישוי; דיני עבודה; זכויות יוצרים; דיני חוזים; דיני הגנת הסביבה; תקינה; נגישות ודרכים.

פרויקט גמר

שנה ה' סמסטר א', 6 נ"ז, 8 ש"ש

שנה ה' סמסטר ב', 6, נ"ז, 8 ש"ש

דרישות קדם: ממוצע 70 ומעלה בשני קורסי סטודיו שנה ד-ה הערה: במסגרת פרויקטי הגמר יחויבו הסטודנטים להעביר תיעוד של עבודתם לארכיון בצלאל.

(חלוקה ליחידות מחקר על פי המפורט בפת"ח)